

Havalardan aslıdır

Ölkə üzrə 22 seysmoloji stansiya quraşdırılacaq

Türkiyənin verəcəyi quyudibi stansiyanı azad edilmiş torpaları-mızda quraşdırmağı planlaşdırırıq.

Bunu Trend-ə açıqlamasında AMEA nəzdində Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin baş direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Qurban Yetirmişli deyib.

O qeyd edib ki, "RSXM-nin 2022-ci il planına işğaldan azad edilmiş rayonlarda seysmik stansiyaların açılması məsələsi də artıq salınıb. Azad olunmuş ərazilərdə 10 seysmik stansiyanın qurulması nəzərdə tutulub. Bundan başqa hazırda ölkə üzrə 22 stansiya quraşdırılmaqdadır. Havalər yaxşı keçərsə, bu stansiyalar mart ayının axırına kimi quraşdırılacaq" - deyə Q.Yetirmişli qeyd edib.

№ 22 (5544), 2022-ci il

Qiyməti 40 qəpik

\$ƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

5 fevral 2022-ci il (şənbə)

UNESCO Azərbaycana və Ermənistanla missiya göndərəcək

UNESCO Azərbaycana və Ermənistanla missiya göndərəcək.

Bununla bağlı Prezident İlham Əliyevin, Fransa Prezidentinin, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidentinin və Ermənistanın baş nazirinin iştirakı ilə videoformatda keçirilən görüşündə razılıq əldə olunub.

Görüşdə, UNESCO-nun Azərbaycana və Ermənistanla missiyası məsələsi də müzakirə olunub və missiyanın hər iki ölkəyə göndərilməsinə dair razılıq ifadə edilib.

Məktəblərin iki həftəlik qapanması mütləqdir

Vəziyyət kritikdir, həm uşaqlar, həm də böyükler arasında ciddi yoluxma müşahidə olunur

Məlum olduğu kimi, koronavirusun yeni ştamı olan "Omikron"a yoluxma sayında son günlər böyük artım müşahidə olunur. Böyükdən kiçiyə hər kəs yoluxma təhlükəsindən narahatdır. Xüsusilə də övladı məktəblərdə təhsil alan valideynlərə məktəblərlə bağlı tədrisin distanta keçidi maraqlıdır. Təhsil Nazirliyi məktəblərin bağlanmasına münasibət bildirib. Nazirliyin Ümumi təhsilin təşkili və idarə olunma-

sı şöbəsinin müdiri Elnur Əliyev fevralın 2-si tarixinə görə, qeyd edib ki, ölkədə 9 məktəbin COVID-19-la əlaqəli distant tədrisə keçib:

"299 sinif də tədrisi onlayn formada davam etdirir. Bir həftə ərzində onlar distant tədrisdə olacaq. İndiki zamanda statistika göstərir ki, yoluxma sayı əvvəlki aylarla müqayisədə nisbətən çoxdur.

(səh.3)

Makronun dialoq təşəbbüsü baş tutdu

Azərbaycan, Fransa, Al və Ermənistan liderləri sülh danışıqlarını, mina problemini və digər məsələləri müzakirə ediblər

Fevralın 4-də Fransa Respublikasının Prezidenti Emmanuel Makronun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin, Fransanın Avropa İttifaqına sədrliyi qismində Prezident Emmanuel Makronun, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə videoformatda görüş keçirilib.

Görüş zamanı əvvəlcə Prezident Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə 2021-ci il dekabrın 14-də Brüsseldə keçirilmiş birgə görüşün əhəmiyyəti vurğulandı.

Sonra Brüssel sülh gündəliyinin davamı olaraq Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşdırılmasına dair etraflı müzakirələr keçirildi. Bu

xüsusda, tədbirin əvvəlcədən müəyyən edilmiş gündəliyinə uyğun olaraq, iki ölkə arasında münasibətlərin müxtəlif aspektləri, o cümlədən humanitar məsələlər, etimad quruculuğu, Azərbaycanın üzlədiyi mina problemi, kommunikasiyaların açılması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası, sülh sazişi üzrə danışıqların başlanması kimi məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

(səh.2)

Ərdoğanın köməkçisi: "Paşinyan martda Türkiyəyə gələcək"

Qarabağın azad edilməsi sülhün açarıdır. Bunu Türkiyə Prezidentinin köməkçisi Fuad Oqtay "A-Haber" telekanalına müsahibəsində deyib.

O qeyd edib ki, Minsk qrupunun həmsədr ölkələri əslində 30 il ərzində mümkünsüzlüyü həll kimi təklif edirdilər. Nəticə etibarilə uduzan sadəcə Ermənistan oldu, Azərbaycan isə hər tərəfli şəkildə gücləndi.

"Türkiyə - Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşma prosesində xüsusi nümayəndələr təyin olundu və müsbət məsajlar verildi.(apa) Ümid edirik ki, bu proses sürətlənəcək və biz Ermənistanla çox qısa müddətdə irəliləyə bilərik. Bundan əlavə, dəhlizlər açılacaq. Ermənistan Baş nazirinin Antalya Diplomatiya Forumuna gələcəyik dediyi nöqtəyə gəlmişik",- deyə o bildirdi.

Stoltenberg bankın sədri seçilib

NATO Baş katibi postuna 5 namizəd var

NATO Baş katibi postuna əsas namizədlərin adları məlum olub.

Baş katib postuna namizədlər Böyük Britaniyanın sabiq Baş naziri Tereza Mey, Niderlandın Baş naziri Mark Ryutte, Rumıniyanın Prezidenti Klaus Yohannis, Estoniyanın Baş naziri Kaja Kallas və Avropa İttifaqının (Al) Xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə sabiq Ali Nümayəndəsi Frederika Moqerindir.

Onlardan biri Norveç Mərkəzi Bankının sədri seçilən Jens Stoltenbergi əvaz edəcək.

Stoltenberg Baş katib mandatının bitdiyi gündən yeni işinə başlayacaq.

Xocavənd rayonunun Bulutan kəndində faktlar aşkarlandı

ABŞ hökumətinin maliyyələşdirdiyi USAID Qarabağ separatçılarına yardım göstərib

ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) Qarabağ separatçılarına yardım göstərib. Bununla bağlı faktlar Xocavənd rayonunun Bulutan kəndində aşkar edilib.

Trend əbər verir ki, sosial şəbəkələrdə həmin kənddə tibb məntəqəsinin görüntüləri yayılıb. Tibb məntəqəsi separatçılar üçün mehiz USAID tərəfindən təchiz edilib. Bunu əvadanlıqlar üzərində agentliyin loqotipləri də təsdiq edir.

ABŞ hökuməti tərəfindən maliyyələşdirilən agentliyin separatçılara yardım göstərməsi faktı Azərbaycanın suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün kobud şəkildə pozulması deməkdir. ABŞ-ın 30 il ərzində Qarabağ münacışesinin dinc yolla tənzimlənməsi üçün uğursuz danışıqlar təşkil etmiş ATƏT Minsk qrupunun həmsədrindən biri olduğu halda USAID-in bu əməlləri daha da hiddət doğurur.

Ərdoğan bacardı

Zelenski razıdır, qaldı Rusiya

Ukraynaya səfər edən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla həmkarı Vladimir Zelenski arasında təkbətək görüş təxminən 3 saat 10 dəqiqə davam edib.

Daha sonra nümayəndə heyətləri arasında görüş keçirilib və rəsmi sənədlərin imzalanma mərasimi baş tutub.

Mərasimin ardından təşkil olunan mətbuat konfransında Ərdoğan Ukraynanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü dəstəkləməyə davam etdiklərini bəyan edib.

(səh.3)

"Qadının əri birinci növbədə onun dövlətidir"

Aysel Əlizadə: "Dövlət uşağı pulu verməli və uşağı bağça ilə təmin etməlidir"

(səh.6)

Ürək narahatlıqları bir günün içində yaranmır

İllərin problemi ürəyin tac damarlarında yığılıb qalır və son anda özünü büruzə verir

(səh.7)

Koronavirusa yoluxanların sayı 7 mini keçdi

26 nəfər vəfat edib, 3 435 nəfər müalicə olunaraq sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 7 050 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 3 435 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 26 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 683 476 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 637 429 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 8 823 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 37 224 nəfərdir.

Şəkiddə Psixiatriya xəstəxanasından 2 nəfər qaçdı

Şəkiddə Psixiatriya xəstəxanasından 2 nəfər qaçıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən "Şərq"ə verilən xəbəyə görə, fevralın 2-də saat 2 radələrində Şəki Rayonlararası Psixiatriya xəstəxanasından Şəki şəhər sakinləri M.Orucov və E.Salehovun qaçmaları barədə daxil olmuş məlumatla əlaqədar dərhal müvafiq tədbirlər həyata keçirilib.

Görülmiş operativ tədbirlər nəticəsində həmin şəxslər Şəki Rayonlararası Mühafizə Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən saxlanılaraq Şəki ŞRPŞ-yə təhvil verilib.

"Yeni bazarlarda Azərbaycan qazına ehtiyac var"

Prezident İlham Əliyev: "Bizim enerji siyasətimiz həmişə çox açıq, şəffaf, biznes və nəticələrə hesablanmış olub"

"Məşvərət Şurasının hər bir iclasında müəyyən nailiyyətlər əldə olunub". Bunu Prezident İlham Əliyev Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin VIII toplantısında deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, belə format təkcə önümüzdə olan əhəmiyyətli məsələləri həll etmək üçün yox, eyni zamanda, ikitərəfli və çoxtərəfli təmaslar qurmaq üçün daha yaxşı imkanlar yaradır:

"Hər ilin fevral ayında biz ənənəvi olaraq əvvəlki ildə görülmüş işləri nəzərdən keçiririk və gələcək addımlarımızı planlaşdırırıq. Qeyd etmək istəyirəm ki, Məşvərət Şurasının hər bir iclasında müəyyən nailiyyətlər əldə olunub. Hər il biz müəyyən yeni nailiyyətlər haqqında məlumat verirdik. Biz çox şadiq və özümüzü təbrik edə bilərik ki, bu dəfə biz Cənub Qaz Dəhlizinin uğurla tamamlanması haqqında məlumat verə bilərik. 2020-ci ilin sonuncu günü dekabrın 31-də, yeri gəlmişkən, bu, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür, azərbaycanlılar üçün mühüm olan bu gündə biz Cənub Qaz Dəhlizinin sonuncu mərhələsi olan TAP layihəsinin tamamlanması haqqında məlumat verdik. Əlbəttə ki, mən layihədə iştirak edən bütün tərəflərə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm".

"Milli səviyyədə koordinasiya bizə bu nəhəng layihəni icra etməyə kömək etdi"

Prezident deyib ki, milli səviyyədə koordinasiya bizə bu nəhəng layihəni icra etməyə kömək etdi: "Cənub Qaz Dəhlizinin dəyəri 33 milyard ABŞ dollarıdır. Eyni zamanda, əlbəttə ki, biz şirkətlərin, enerji şirkətlərinin, tikinti şirkətlərinin, investirlərin fəal iştirakı olmadan uğur qazana bilməzdik. Bu gün onlar buradadır. Əlbəttə ki, onların töhfəsi çox dəyərlidir. O cümlədən beynəlxalq maliyyə institutlarının töhfəsi də".

Ölkə rəhbəri qeyd edib ki, Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi həm də müasir tarixdə çox azsaylı layihələrdən biridir ki, icrasına bütün aparıcı beynəlxalq maliyyə institutları öz töhfəsini verib: "Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, Avropa İnvestisiya Bankı, Asiya İnfrastruktur və İnvestisiya Bankı. Beləliklə, aparıcı beynəlxalq maliyyə institutları bu layihənin icrası üçün kredit və maliyyə vəsaiti ayırdı. İndi biz bütün nöqtəyi-nəzərlərdən mürekkəb olan bu layihənin yüksək səmərəliliklə tamamlanmasına görə heqiqətən də özümüzü fərahələyə bilərik. Əlbəttə ki, biz gələcəyə baxmalıyıq və mən əminəm ki, bugünkü iclasda iştirakçılar ənənəvi əməkdaşlıq sahələrini, gələcək planlarımızı müzakirə edəcəklər. Çünki həminimi bildiyi kimi əlavə qaz mənbəyinə tələbat artmaqdadır. Eyni zamanda, bərpa olunan enerji mənbələri ilə bağlı məsələlər də müzakirə olunacaq. Azərbaycan öz "yaşıl enerji" siyasətinə münasibətdə çox işlər görür. Dediym kimi, yeni mənbələrdən qaz üçün tələbat artır. Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin tamamlanmasından sonra Azərbaycan beynəlxalq bazarlara, o cümlədən Avropa bazarına ixracçı artıra bilər. Ötən il Azərbaycan 19 milyard kubmetr təbii qaz ixrac edib, 8,5 milyard Türkiyəyə, demək olar ki, 7 milyard İtaliyaya və yerdə qalan həcm komandanın başqa üçv ölkələrinə - Gürcüstana, Yunanıstana və Bolqarıstana ixrac olunub. Əminəm ki, komandanızın üzvü olan Albaniya öz qaz paylayıcı şəbəkəsini tamamlayan kimi Azərbaycan qazını əldə edəcək".

"Biz hasilatı artırmağı planlaşdırırıq"

Dövlət başçısı qeyd edib ki, yeni bazarlarda Azərbaycan qazına ehtiyac var: "Biz hazırıq, çünki Azərbaycan həmişə beynəlxalq bazarlara

qaz alan ölkələrin bazarlarında Azərbaycan qazının payı ilə əlaqədar son məlumatlara baxanda görürəm ki, bu ölkələrin bəziləri qaz istehlakının 80 faizini, digərləri isə 15-20 faizini Azərbaycandan alırlar və bu göstəricilər artır. Çünki biz hasilatı artırmağı planlaşdırırıq. Bu il biz keçən ilə müqayisədə daha çox ixrac edəcəyik - böyük potensial var, xüsusilə indi, qaz bazarındakı vəziyyətin sabit olmasını nəzərə alaraq. Həmçinin qiymətlər də çox dəyişkəndir".

"Əminəm ki, Azərbaycanın isbat edilmiş qaz ehtiyatları daha da çox olacaq"

Prezident qeyd edib ki, Azərbaycanın isbat edilmiş qaz ehtiyatı məlumdur, bu, 2,6 trilyon kubmetrdir: "Əlbəttə ki, ən böyük yataq "Şahdəniz"-dir - bir trilyon kubmetr. Əminəm ki, daha çox olacaq. Çünki neft və qaz yataqlarının işlənilməsi ilə bağlı təcrübəmizə baxsanız, görürsünüz ki, biz həmişə yolumuzun əvvəlində gözlənilmədən daha böyük həcmə ehtiyatları görürük. Bunlar yeni yataqların kəşfi və yeni texnologiyalar sayəsində mümkün olmuşdur. Çünki bu gün bu sahədə texnologiya sürətlə inkişaf edir. Buna görə də mən əminəm ki,

Azərbaycanın isbat edilmiş qaz ehtiyatları daha da çox olacaq. Dediym kimi, "Şahdəniz" Azərbaycanda əsas qaz yatağıdır və buvaxtadək Cənub Qaz Dəhlizinə töhfə verən yeganə yataqdır. Lakin digər layihələr üzərində də iş gedir".

"Abşeron"da birinci mərhələdə 1,5 milyard kubmetr qaz hasil olunacaq"

Ölkə başçısı vurğulayıb ki, ən böyük qaz kondensatı yataqlarından biri olan "Abşeron"da tezliklə hasilata başlanılması ümid edilir: "Ola bilsin, bir ildən də az müddətdə. İş mərhələlərə aparılacaq. "Abşer-

Makronun dialoq təşəbbüsü baş tutdu

Azərbaycan, Fransa, Al və Ermənistan liderləri sülh danışıqlarını, mina problemini və digər məsələləri müzakirə ediblər

Fevralın 4-də Fransa Respublikasının Prezidenti Emmanuel Makronun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin, Fransanın Avropa İttifaqına sədrliyi qismində Prezident Emmanuel Makronun, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə videoformatda görüş keçirilib.

Görüş zamanı əvvəlcə Prezident Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə 2021-ci il dekabrın 14-də Brüsseldə keçirilmiş birgə görüşün əhəmiyyəti vurğulandı.

Sonra Brüssel sülh gündəliyinin davamı olaraq Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşdırılmasına dair ətraflı müzakirələr keçirildi. Bu xüsusda, tədbirin əvvəlcədən müəyyən edilmiş gündəliyinə uyğun olaraq, iki ölkə arasında münasibətlərin müxtəlif aspektləri, o cümlədən humanitar məsələlər, etimad quruculuğu, Azərbaycanın üzlaşdığı mina problemi, kommunikasiyaların açılması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası, sülh sazişi üzrə danışıqların baş-

lanması kimi məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev müzakirə olunan məsələlər barədə Azərbaycanın mövqeyini bir daha vurğuladı.

Müzakirələr zamanı Prezident İlham Əliyev Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı itkin düşmüş şəxslərin taleyinin, kütləvi məzarlıqların yerinin müəyyənləşdirilməsi, işğaldan azad edilmiş ərazilərin minalardan təmizlənməsi sahəsində Azərbaycana beynəlxalq dəstəyin artırılması, dəmir yolu və avtomobil yolu ilə nəqliyyat dəhlizinin açılması məsələsinə xüsusi olaraq diqqət verdi.

Dövlətimizin başçısı Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı 71-i uşaq, 267-si qadın və 326-sı ahıl olmaqla, ümumilikdə 3890 Azərbaycan vətəndaşının itkin düşməsinə qabartdı.

Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, Vətən müharibəsinin başa çatmasından bəri mina partlayışı nəticəsində 36 nəfər Azərbaycan vətəndaşı həlak olub, 165 nəfər isə yaralanıb.

Görüşdə, həmçinin UNESCO-nun Azərbaycana və Ermənistana missiyası məsələsi də müzakirə olundu və missiyanın hər iki ölkəyə göndərilməsinə dair razılıq ifadə edildi.

Aİ Azərbaycana 2 milyard avroluq maliyyə paketi ayırıb

Ceyhun Bayramov və Komissar Oliver Varhelyi arasında görüş baş tutub

Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Avropa İttifaqının (Aİ) qonşuluq və genişlənmə üzrə Komissarı Oliver Varhelyi arasında görüş baş tutub.

Xarici İşlər Nazirliyindən "Şərq"ə verilən xəbərə görə, görüşdə nazir Ceyhun Bayramov Azərbaycan və Aİ arasında münasibətlərin bərabərhuquqlu tərəfdaşlıq əsasında inkişaf etdiyini bildirib. Aİ Komissarlarının iştirak etdiyi Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası VIII toplantısının uğurla keçirildiyinə istinad edən Ceyhun Bayramov, enerji sahəsində Aİ ilə strateji tərəfdaşlığın inkişafını məmnunluqla vurğulayıb.

Nazir, bölgədə mövcud olan cari vəziyyət, Ermənistan ilə münasibətlərin normallaşması və delimitasiya prosesi, eləcə də mina təhlükəsi kimi məsələlər barədə qarşı tərəfə məlumat verib. O, həmçinin bölgədə həyata keçirilən bərpa və yenidən qurma işləri və bu xüsusda, Aİ-nin mümkün rolundan danışdı.

Komissar Oliver Varhelyi Aİ üçün Azərbaycan ilə tərəfdaşlıq münasibətlərinin bö-

yük əhəmiyyət kəsb etdiyini və bu münasibətlərin daha da gücləndirilməsinin vacib olduğunu qeyd edib. O, Azərbaycanı Aİ-nin etibarlı tərəfdaşı olduğunu vurğulayıb. Komissar, iqtisadi sərmayə avroluq çərçivəsində Azərbaycan 2 milyard avroluq maliyyə paketinin ayrıldığını bildirib və bu çərçivədə konkret layihələrin reallaşmasının nəzərdə keçirildiyini qeyd edib. O, Varhelyi, habelə Aİ-nin Azərbaycanda həyata keçirilən bərpa və yenidənqurma prosesində iştirak etməyə hazır olduğunu ifadə edib.

Tərəflər, regional təhlükəsizlik, enerji tərəfdaşlığı, iqtisadi əlaqələr, həmçinin nəqliyyat və bağlantılar, sektoral əməkdaşlıq, habelə qarşılıqlı maraq doğuran digər sahələrdə əməkdaşlığın həyata keçirilməsi üzrə fikir mübadiləsi aparıblar.

Görüşdə Azərbaycan və Aİ arasında münasibətlərin hüquqi əsasını təşkil edəcək yeni saziş üzrə danışıqların tamamlanmasının əhəmiyyəti qarşılıqlı şəkildə ifadə edildi.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Senan

Milli Məclisdə təsdiqlənən Şuşa Bəyannaməsi fevralın 3-də Türkiyə Böyük Millət Məclisi tərəfindən də ratifikasiya edildi. Zəruri tarixi sənəd kimi parlamentin müzakirəsinə təqdim olunan qanun layihəsi səsə qoyularaq bir oxunuşda qəbul olundu.

İctimaiyyət nümayəndələrinin fikrincə, Şuşa Bəyannaməsi diplomatik praktikada olan nadir sənədlərdən biridir. İki ölkə arasında müstəqillik dövründə 400-dən çox sənəd imzalanıb. Bəyannamə Türkiyə-Azərbaycan arasında qəbul olunmuş digər sənədlərin toplusudur.

Yimizin ilk illərindən Türkiyə ilə bütün istiqamətlərdə səmərəli əməkdaşlıq sistemi qurulub: "Azərbaycanla Türkiyə arasında çoxvektorlu təmaslar intensivləşib. Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin hazırkı xarakteri hər iki dövlətə öz mövqelərini daha da möhkəmləndirməyə və milli maraqlarını etibarlı mü-

Şuşa Bəyannaməsi ən universal sənəddir

İki qardaş ölkə arasında müttəfiqlik münasibətləri rəsmiləşdi

Sənədin əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, Azərbaycan və Türkiyə arasında olan müttəfiqlik ən yüksək səviyyəyə qalxdı. Sənədin hər iki ölkənin parlamentində təsdiq olunması isə beynəlxalq ictimaiyyətə mesajdır. Şuşa Bəyannaməsi göstərir ki, Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqliyi bölgədə fəal rol oynayacaq. Əlbəttə, hər bir dövlət başqa ölkəylə əməkdaşlıq edə bilər. Hətta Azərbaycan və Türkiyə gələcəkdə Ermənistanla münasibətləri də normallaşdıracaq. Lakin Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri yüksək qardaşlıq dəyərlərinə sahibdir. Sənəd həm də iqtisadi platformada işbirliyinin inkişafında yeni perspektivlər açacaq. Sənəddə Zəngəzur dəhlizinin açılması, regionda nəqliyyat-kommunikasiya əlaqələrinin bərpası, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafının təşviqi kimi aktual məsələlər də yer alır.

Şuşa Bəyannaməsinin əhəmiyyəti ni "Şərq"ə dəyərləndirən millət vəkilli, siyasi elmər doktoru Elşad Mirbəşiroğlu deyib ki, iki qardaş ölkə hər zaman böyük səmimiyyət və payğı ilə biri-birinə dəstək olub, biri-birini qoruyub. Deputat bildirib ki, müstəqilli-

dafie etməyə imkan verməkdədir. Mahiyyət etibarilə Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri müttəfiqlik xarakterinə malik idi. 2021-ci il iyunun 15-də Azərbaycanla Türkiyə arasında müttəfiqlik haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması ilə iki qardaş ölkə arasında müttəfiqlik münasibətləri rəsmiləşib. Şu-

Sənəd göstərir ki, Azərbaycan - Türkiyə müttəfiqliyi bölgədə fəal rol oynayacaq

Şuşa Bəyannaməsinin başlıca səciyyəvi cəhəti ondan ibarətdir ki, bu, Azərbaycan dövlətinin müstəqillik tarixində müttəfiqlik münasibətləri haqqında ilk sənəddir. Digər tərəfdən, sənədin işğaldan azad etdiyimiz Şuşa şəhərində imzalanması, "Şuşa Bəyannaməsi" adlanması onun mühüm tarixi-siyasi və mənavi səciyyəsinə ifadə edən başlıca məqamlardır. Həmçinin Şuşa Bəyanna-

məsi ölkəmizin imzaladığı ən universal sənəddir. Belə ki, sənəddə həyat fəaliyyətinin bütün sahələrini özündə ehtiva edən Azərbaycanın digər Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığının daha da inkişaf etdirilməsi nəzərdə tutulur".

Parlament üzvü vurğulayıb ki, Bəyannamədə 1921-ci ildə imzalanmış Qars müqaviləsinə istinad edilməsi iki ölkə arasında münasibətlərin beynəlxalq hüquqi əsaslarını bir daha xatırladır: "Bəyannamə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin, əlaqələrinin tarixiliyini özündə ehtiva edir. Bununla yanaşı, təkcə Azərbaycan və Türkiyə üçün deyil, bütün region üçün strateji əhəmiyyətə malik aspektləri də dəqiqliklə ifadə edir. Sənəddə regional təhlükəsizlik sisteminin olduqca səmərəli elementlərinin yaranmasını şərtləndirəcək yeni əməkdaşlıq müstəvisinin anonsu verilir. Regional əməkdaşlığın tam yeni formatı həm daha səmərəli, qarşılıqlı maraqlara cavab verən səmərəli əlaqələr sisteminin qurulmasını, həm də hərbi və siyasi təhlükəsizliyin etibarlı və preventiv təmin olunmasını şərtləndirəcək".

İsmayıl Qocayev

Vyanada Türkiyə və Ermənistan bir az da yaxınlaşacaq

Tərəflərin ilkin şərt irəli sürməməsi ağıllı gedişdir

“Normallaşma prosesi sadəcə hava məkanının açılması, iqtisadi addımlarla yekunlaşmır. Bir müddət sonra sərhədlərin açılması, diplomatik əlaqələrin qurulması da müzakirə mövzusu olacaq”

Ermənistan və Türkiyə arasında normallaşma prosesində xüsusi nümayəndələrin növbəti görüşü Vyanada keçiriləcək. Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, görüş fevralın 24-nə planlaşdırılır.

Türkiyə ABŞ-dakı keçmiş səfiri Sərdar Kılıç, Ermənistan işə parlament sədrinin müavini Ruben Rubinyanı normallaşma prosesi üçün xüsusi nümayəndə təyin edib. Nümayəndələr arasında ilk görüş Moskvada keçirilib və təmasların davamlı olmasına qərar verilib. Tərəflərin ilk təmasla bağlı təəssüratları normal olmasa da, Moskvada baş tutan görüşdə müzakirələr aparılmadığı qeyd olunub. Vurğulanıb ki, sonrakı gö-

rüşlərdə mövcud problemlər daha ciddi müzakirə olunacaq və konkret addımlar atılacaq.

Türkiyə-Ermənistan münasibətlərinin normallaşma prosesini “Şərq”ə təhlil edən siyasi elmlər doktoru, professor Cümşüd Nuriyev deyib ki, Türkiyə-Ermənistan danışıqları yeni mərhələyə keçib. Professorun sözlərinə görə, Moskva görüşündə əksər məsələ açıq şəkildə müzakirə olunmamışdı: “Görünür, Ankara və İrəvan Rusiyanı prosesdən məhz bu şəkildə təcrid ediblər. Türkiyə ilk görüşdə nəbz yoxladı, bir növ “keşfiyyat” apardı. Ankara hökuməti İrəvanın təmaslarda maraqlı olduğunu bildiyi üçün görüşlərin davamlı

olmasına razılıq verdi. Növbəti təmasın Türkiyə və Ermənistanda olmaması da təsadüfi deyil. Vyana bitərəf məkandır və Avropanın “göbəyidir”. Ümumiyyətlə, Vyanada baş tutan görüşlərin əksəriyyəti müsbət nəticələnir. Tərəflərin ilkin şərt irəli sürməməsi də ağıllı gedişdir. İki ölkənin ön şərtləri qarşı tərəf üçün hələlik qəbulədlməzdir. Əlbəttə, gedişətdə müəyyən tələblərin gündəmə gəlməsi reallıqdır. Normallaşma prosesi sadəcə hava məkanının açılması, iqtisadi addımlarla yekunlaşmır. Bir müddət sonra sərhədlərin açılması, diplomatik əlaqələrin qurulması da müzakirə mövzusu olacaq. Muxalif qruplar, ələlxüs Cümhuriyyət Xalq Partiyasının bəzi nümayəndələri İrəvanla münasibətlərin qurulmasına qarşı çıxırlar. Bu da “müxalifet ciğallığı”dır. Rəsmi Ankara birmənalı vurğulayıb ki, Ermənistanla başlamış normallaşma prosesinin əsasında Azərbaycan dayanır”.

C.Nuriyev hesab edir ki, Ermənistan parlamentində Paşinyanın tərəfdarları çoxdur. O səbəbdən baş nazir referendum keçirərək konstitusiyayı dəyişmək iqtidarındadır: “Əsas niyyətin və iradənin olmasıdır. Qanunvericiliklə bağlı məqamlar texniki məsələlərdir. Prosesin müsbət sonluqla nəticələncəyinə inanıram. Ermənistan dövlət kimi mövcudluğunu qorumaq istəyirsə, Azərbaycan və Türkiyə ilə mütləq sülh müqaviləsi bağlamalıdır. Qondarma “soyqırım” və ərəzi iddiaları erməniləri fəlakətə sürükləyir. Prezidentliyə yeni namizəd V.Xaçaturyan da Ankara və Bakı ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu beyan edib”.

İsmayıl Qocayev

Ruslar terrorçu rejimi açıq şəkildə bəsləyir

Qarabağda sakitlik separatçıların möhkəmlənməsinə, oradakı ermənilərin “təhlükəsiz şəraitdə” yaşamasına şərait yaradır

“Son günlər Qarabağdan xoşagələməz xəbərlər gəlir”. Bunu “Şərq”ə açıqlamasında siyasi şərhçi Asif Nərimanlı deyib. Analitik bildirib ki, separatçı rejim qondarma “konstitusiyaya islahatları”na başlayır, “ərəzələrin işğaldan azad edilməsi haqqında” geydirmə “qanun” qəbul edir, sülhməramlılarla birlikdə separatçılar maşınlarımızı yoxlayır:

“Separatçı Araik Arutyunyanın qondarma “konstitusiyaya islahatı” öz mövqelərini gücləndirməyə hesablanıb. Ötən ilin sonunda Paşinyanın “Qarabağın statusu Azərbaycan Konstitusiyasına uyğun həll edilməlidir” açıqlamasından sonra separatçılarla İrəvan arasında fikir ayrılığı dərinləşib. Araik “Qarabağ klanı”nın üzvləri ilə yaxınlaşmaq xəttini tutub. “Ərazilərin azad edilməsi” qanunu da keçmiş “DQMV”-nin ərəzisinə daxil edilən Şuşa, Hadrut və digər ərəzilərə iddia edilməsi məqsədi daşıyır. Separatçı rejim bunun mümkün olmadığını anlayır. Lakin bu iddia-

nın “rəsmiləşdirildirməsi” “Qarabağ klanı” ilə həmrəylik nümayiş etdirməyə hesablanıb”.

A.Nərimanlıya görə, Azərbaycanın maşın karvanını sülhməramlılarla birlikdə separatçıların da yoxlaması “əzələ nümayişi”dir:

“Ruslar terrorçu rejimin mövcudluğunu nümayiş etdirirlər. Bu həm də “Laçın dəhlizinə faktiki biz nəzarət edirik” açıqlamasına praktiki formada verilən cavabdır. Rusların və separatçıların ərəzilərimizdə qaldığı müddətdə belə təxribatların bu və ya digər formada davam edəcəyi bəllidir. Yaxın dövəmdə buna qarşı cavab tədbirlərinin görülməsi zərurəti var. Rəsmi Bakı siyasi kanallarla etirazını ruslara bildirə bilər. Hərçənd, praktiki addımlara daha çox ehtiyac var. Qarabağda sakitlik separatçıların möhkəmlənməsinə, oradakı ermənilərin “təhlükəsiz şəraitdə” yaşamasına şərait yaradır. Ermənilər anlamalıdır ki, Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul etməyəcəkləri təqdirdə onların nə rahat həyatı, nə də gələcəyi olacaq”.

İsmayıl

Vaxt gedir

Qarabağ müharibəsi ilə bağlı filmin istehsalı bu qədər gecikməməlidir

Bu il Qarabağla bağlı döyüş filminin istehsalına başlanılacaq. Bu barədə Mədəniyyət Nazirliyindən bildiriblər. Qeyd olunub ki, hazırda senariyalarında iş gedir. İstənilən tammətrajlı bədii film layihəsini hazırlamaq müəyyən vaxt tələb edir.

“Əgər bu, real faktlar və yaxın tarix haqqında filmdirsə, burada daha ciddi və məsuliyyətli prosesdən söhbət gədir. Hazırda senari yazılış prosesində müharibə ilə bağlı məlumatlar, hekayələr toplanır, emal olunur. Yəni işin daha mükəmməl olması bir az vaxt tələb edir. Qeyd edək ki, bu il ərəzində sözügedən filmin senarisinin hazırlanması, hazırlıq prosesinin aparılması və çəkilişinə başlanılması nəzərdə tutulub”, - deyə əlavə edilib.

Qeyd edək ki, Milli Məclisin plenar iclasında millət vəkili Fazil Mustafa Azərbaycan kino sənayesinin bərbad vəziyyətdə olduğunu, ölkəmizin bu sahədə geri qaldığını demişdi. Hətta Ermənistan məğlub tərəf olmasına baxmayaraq Qarabağ müharibəsində “məruz qaldıqları” ağrı-acılar barədə bədii film çəkib dünyaya nümayiş etdirir artıq. Biz isə geri qalırıq.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi milli kinematoqrafiya sahəsində fəaliyyət göstərən yaradıcı şəxslərə dəstək olmaq, bu istiqamətdə çalışan müstəqil prodüser mərkəzlərinin və istehsal şirkətlərinin fəaliyyətini stimullaşdırmaq, milli-mənevi və ümumbeşəri dəyərləri filmlərlə təbliğ etmək, kino peşəkarlarının təcrübələrini daha da artırmaq məqsədilə “Tammətrajlı bədii film layihələrinə dəstək 2022” müsabiqəsini elan etmişdi. Məlumatda bildirilirdi ki, bu müsabiqənin mütemadi olaraq hər il keçirilməsi nəzərdə tutulur. Müsəbiqə tammətrajlı bədii film kateqoriyasında keçirilir. Layihə üzrə çəkiləcək filmlərin xronometrajı 52 dəqiqədən az olmayaraq nəzərdə tutulmalıdır. Müsəbiqə sərbəst mövzuda keçirilir. Müsəbiqədə layihənin istənilən mərhələsində - senarinin inkişaf etdirilməsi, filmin çəkilişinə hazırlıq və çəkiliş prosesi, həmçinin post-prodakşn və distribusiyaya mərhələlərinə dəstək nəzərdə tutulur. Qalib film layihələrinin maliyyələşdirilməsi üçün hər filmə ən çox 100.000 (yüz min) manata qədər maliyyə dəstəyinin göstərilməsi nəzərdə tutulur. Müsəbiqənin ümumi dəstək fondu 300.000 (üç yüz min) manat təşkil edir. Müsəbiqə 2021-ci ilin yanvar ayında başa çatdırılıb, bundan sonra isə dəyərləndirmə prosesi başlayacaq. Belkə də nazirlik “Qarabağla bağlı döyüş filminin senarisi üzərində iş gədir”, dedikdə məhz bunu nəzərdə tutur.

Yazıçı, kinosenarist Nəriman Əbdülrəhmanlı “Şərq”ə açıqlamasında qeyd etdi ki, Qarabağ müharibəsi ilə bağlı filmin istehsalı bu qədər uzun çəkməməlidir:

- Hər sahədə olduğu kimi, yenə gecikirik. Azərbaycan-Ermənistan münasibəti 35 ilə yaxındır davam edir. Bu illər ərəzində sənədli filmlər çəkilib, birbaşa müharibəni əks etdirən “Fəryad” filmi də çəkildi. Amma bu filmlər yalnız daxili auditoriya üçündür. Sanki bu filmlərdə yalnız daxili tələbat nəzərə alınır. Filmlərin dünyaya təqdimatı barədə düşünülür, beynəlxalq arenaya çıxacağı nəzərə

alınmır. Bizə məhz dünya kinematoqrafiyasına səs salacaq filmlər lazımdır. Harda ki, sətirləti, ya da açıq şəkildə Ermənistanın təcavüzkarlığı, Azərbaycana qarşı işğalçılıq, separatçılıq siyasəti, xalqımıza qarşı soyqırım həyata keçirmələri əksini tapmalıdır. Ermənistan haqsız olduğu halda filmlər çəkir, xarici ölkələrə də əlləri də gətir, öz iddialarını bədii şəkildə çatdırmağa çalışırlar. Amma biz hətta “Fəryad” filminin də Azərbaycanca kənara çıxmasına çalışmamışıq. Kino çəkmək asan deyil. Xüsusilə əgər söhbət Qarabağ müharibəsindəki qələbəmizdən gədir-

sə. Lakin proses bu qədər uzun çəkməməlidir. Vaxt gədir. Biz geri qalırıq. Biz hələ də irəli sürülən iddialara cavab verməklə məşğuluc. Amma iddialara cavab verməyə vaxt sərf etmək zamanı deyil. Biz özümüzü iddialar ortaya qoymalıyıq. Azərbaycanın bunun üçün potensialı var. Həm maddi baxımdan, həm də peşəkarlıq baxımından. Azərbaycanda peşəkar, işinin ustası rejissorlar da var, senaristlər də, aktyorlar da. Mədəniyyət Nazirliyinin nəzdində komissiya var. Yəqin ki, senarilərle tanış olacaqlar. Senarilər müzakirələrdən keçəcək. Kimlərə tapşıracaqqlar bu işi. Bunların hamısına da vaxt gədir. Həsab edirəm ki, Qarabağ müharibəsiylə bağlı respublika miqyasında müsəbiqə elan edilməliydi və sərbəst prodakşnlar da müsəbiqədə iştirak etməliydi. Hansı senari bəyənilsə, o prodakşına da çəkiliş hüququ verilməliydi.

N.Əbdülrəhmanlı Mədəniyyət Nazirliyinin elan etdiyi müsəbiqə üzrə maliyyə dəstəyinin miqdarına da toxundu:

- Tammətrajlı bədii film üçün 100 min manat çox kiçik məbləğdir. Ölkələr bir film üçün milyonlarla vəsait xərcləyir. Söhbət yüksək səviyyəli sənət əsərinin meydana çıxmasından gədirsə, 100 min çox azdır.

Mələhat Rzayeva

Proses çox yubanır

Sərhəd məsələsində Azərbaycanla Ermənistanın baxışları fərqlidir

Ermənistan XİN başçısı Ararat Mirzoyan İrəvanın öz öhdəliklərinə sadıq qaldığını iddia edib. Vurğulayıb ki, ölkəsi Ermənistan, Rusiya və Azərbaycan başçılarından Soçi görüşündə razılaşdırılan delimitasiya üzrə komissiyasının yaradılmasına hazırdır.

Nazirnin sözlərinə görə, hazırda Ermənistan Azərbaycan və Rusiya ilə təmas xəttində təhlükəsizlik mexanizmlərinin yaradılmasını müzakirə edir: “Müxtəlif təkliflərin verildiyini demişəm. Danışıqlar davam edir. Konkret olaraq Azərbaycan Ermənistanın son təkliflərinə məni reaksiya verdi. Amma proses davam edir. Prosesdə İrəvan üçün qəbulədlməz olan təkliflər də var idi”. Mirzoyan daha əvvəl bildirmişdi ki, Ermənistan tərəfi sərhədlərin demarkasiyası və delimitasiyası məsələsində Azərbaycan üçün qəbulədlməz məsələləri anlamığa çalışır. Mirzoyan problemnin həlli yollarının tapıldığını söyləyib və beyan edib ki, bu formatda danışıqlar davam etməlidir: “Hell yollarından biri ümumi sülh sazişinin parametrlərini müəyyən edilməsi, işlənməsi və imzalanmasıdır”. Mirzoyan həmsədrlərin “xalqların öz müqəddəratını təyinetmə hüququ” barədə mövqeyini də xatırlatmağı unutmayıb: “Digər prinsip güc tətbic etməməkdir ki, 2020-ci ildə bu prinsip pozuldu. İndi dünya ictimaiyyəti qərar verməlidir, konfliktlərin həllində güc təbticindən istifadə edilməməsi qalmalıdır, ya yox? Əgər hansısa ölkə bu prinsipin pozulmasını özünə rəva görürsə, onda digər ölkələrə də yol açılır”.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Qarabağ münaqişəsinin bitdiyini elan edib və öz ərəzi bütövlüyünü bərpa etdiyini açıqlayıb. Bakı İrəvan sərhədlərin müəyyənləşmə-

“Mübahisəli sərhəd xətti qalmazsa, problemlər çözülsə, təxribatlara da son qoyular. Bu məsələdə kompromis tapmaq mümkündür”

si və sülh müqaviləsi üzərində danışıqlarla bağlı təklif göndərib. İrəvan isə bütün vasitələrlə işğaldan əl çəkmədiyini nümayiş etdirir.

Politoloq Turab Rzayev “Şərq”ə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycan və Ermənistanın məsələyə baxışı fərqlidir. Analitikin fikrincə, hər iki tərəf sərhədlərin demarkasiya və delimitasiya prosesinin yekunlaşmasını istəşə də, tərəflərin maraqları eyni deyil: “Rəsmi Bakı tələb edir ki, Ermənistan Azərbaycanın qanuni sərhədlərini tanısin. Sərhədlərin tanınması eyni zamanda ərəzi bütövlüyünün tanınması deməkdir. Bu da ermənilər tərəfindən Qarabağın Azərbaycan ərəzisi kimi təsdiqlənməsi anlamına gəlir. Nəticədə Ermənistan Azərbaycana və Qarabağa dair bütün iddialarından əl çəkməli olur. İrəvan bu tələbi qəbul etməkdən yayınır. Ermənistanın Azərbaycana göndərdiyi təkliflərdə isə Qarabağa “status” verilməsi, yaxud onlara ayrıca “inzibati bölgə” kimi baxılması

məsələləri yer alır. Erməni tərəfi çalışır ki, indi reallaşmasa belə gələcəkdə həyata keçməsi üçün “status” şərti sülh müqaviləsinə salınsın. Təbii ki, bu mövzu rəsmi Bakı üçün qəbulədlməzdir. Rəsmilər təkliflərlə bağlı detallı açıqlamalar verməsələr də, gedişatla bağlı ümumi bəyanat verir, mövcud durumu ictimaiyyətə çatdırırlar. Sadəcə bir məqam vurğulanır ki, Ermənistanın şərti bizim üçün qeyri-adekvatdır”.

Müsəhibimizin sözlərinə görə, Azərbaycan çalışır ki, üçtərəfli komissiya, yaxud hansısa fərqli diplomatik kanal vasitəsi ilə ən azından sərhədlərin müəyyənləşməsi yekunlaşsın: “Mübahisəli sərhəd xətti qalmazsa, problemlər çözülsə, təxribatlara da son qoyular. Bu məsələdə kompromis tapmaq mümkündür. Hətta Qarabağın Rusiya sülhməramlılarının nəzarətində olan bölgəsinin taleyi sonraya saxlanıla da bilər. Hazırda ən mühüm məsələ sərhədlərin müəyyənləşməsidir”.

İsmayıl Qocayev

Tarif Şurasının həmişə bəhanəsi var

Ancaq istəsələr, benzinin qiymətində endirim edə bilərlər

Azərbaycan neftinin qiyməti 95 ABŞ dolları həddini keçib. “Azeri LT CIF” markalı xam neftin qiyməti 1,42 ABŞ dolları və ya 1,51 faiz artıb. Nəticədə dünya bazarında Azərbaycan neftinin bir barelinin qiyməti 95,07 ABŞ dolları təşkil edib.

Xatırladaq ki, “Azeri Light” markalı neftin bir barelinin qiyməti 2020-ci ilin aprel ayında minimal səviyyədə - 15,81 dollar olub, 2008-ci ilin iyulunda isə maksimum qiymətə - 149,66 dollara satılıb.

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli neftin bahalaşması ilə bağlı “Şərq”ə deyib ki, bizdə neftin qiyməti artıqda digər sahələrdə ucuzlaşma olmur:

“Ölkəmizdə daxili yanacaq qiymətləri Dövlət Tarif Şurası tərəfindən tənzimlənir. Mövcud situasiyada Şura istəsə, benzin qiymətlərində hansısa azaltma edə bilər”. Ekspertin sözlərinə görə, Tarif Şurası indi də dünyada neftin qiymətinin bahalaşmasını bəhanə edib bu addımı atmıyacaq.

Günəş Mərd

Baş verənlər ucuz şoudur

İnsanın efirə çıxıb cinayətini etiraf etməsi ağılabatan deyil

“Necə olur ki, insan polis şöbəsinə, müstəntiq qarşısında cinayətini etiraf etmir, amma efirə çıxır və olanları danışır?”

Telekanallarımız məlumatlandırmaq və maarifləndirmək kimi birbaşa səlahiyyətləri xaricində hər peşəylə məşğuldur. Həkim, müəllim, tərbiyəçi, polis, prokuror, hakim... Əmək və Əhalinin Sosial Təminatı Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi, Ədliyyə, məhkəmə-hüquq sistemi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi... az qala bütün nazirliklərin görməli olduğu işi məhz telekanallar yerinə yetirir.

Efirin şoulaşması dünən, bu gün baş verməyib. Uzun illərdir. Təəssüf və təəccüb doğuran adlarını çəkdiyimiz və uzunçuluq olmasın deyə çəkmədiyimiz rəsmi dövlət orqanlarının vəzifələrinin əldən getməsinə bu qədər sakit və “anlayışlı” yanaşmasıdır. Bəlkə sərf edir, kiminsə onların əvəzinə fəaliyyət göstərməsi. Məsələn, telekanallarda xəstələrə həkim tapılır. Daha çox özəl klinikaların həkimləri. Müalicəni üzərlərinə götürürlər. Niyə bir dəfə də dövlət xəstəxanası efirə çıxan “xəstələr”in müalicəsini üstlənmir? Yaxud, məişət problemi, ehtiyacı olan insanlara efir vasitəsilə maddi dayaq tapılır. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi isə kənarda dayanıb müşahidə edir. Bunlar azmış kimi efirlərimiz prokurorluq orqanlarına da meydan oxuyur. Müstəntiqlərin, istintaqçıların açığa bilmediyi, məğlubiyyətlərini etiraf edib “bağladılar” işlər efirdə faş olunur. Cinayətkar tapılır. Nə gözəl?... Daha dövlətimiz bu qədər nazirliklərə, dövlət qurumlarına niyə büdcədən vəsait ayırmalı, əməkdaşlara əmək haqqı ödəməlidir? Telekanallara vəsait ayrılırsın, ya da ayrılan vəsaitin miqdarı artırılırsın, bütün siyasi-sosial-iqtisadi-ailə-məişət-hüquqi problemlər telekanallarda həllini tapsın. Elə anlaşılmırsın ki, medianın təsir gücünə kimşə şübhə edir. Əsla. Məsələ, həqiqi problemlərin həllindən getsəydi, telekanallar yüksək səslə alqışlanar. Nə yazıq ki, telekanallardakı realiti-şoular, sözün həqiqi mənasında yalnız şoudan ibarətdir, “realiti” adına heç nə yoxdur. Həm də ucuz şou. İzləyicini bu dərəcədə “sarsaq” hesab etmək, utancvericidir. Sadəcə, telekanalların bəxti ona görə gətirir ki, Azərbaycan tamaşaçısında sadələvh-

lük, səmimiyyət, şəfqət, mərhəmət hissi hələ qalıb. Və bir də, baxmağa alternativ tapmır, ona görə. Azərbaycan tamaşaçısı hələ sözəbəxandı - qarşısına nə qoyursan onu həzm-rəbədən keçirir. Qardaş Türkiyə telekanalları da eynən bizimkilər kimidir; evlən-boşan, vur-yıx, həyat yoldaşın yuxudadırsa başqasıyla qaç... Televiziya siyasətinin ucuz məişət tamaşaları üzərində bərqərar olduğunu görmək çox ağırlıdır. Təkcə məişət məsələləri olsaydı, yenə birtə-

“Bu xanım efirə çıxıb “mən bunu etmişəm” deyir bilər. Amma onun hərəkəti sübutlarla təsdiqini tapmalıdır. Yeni xanımın etirafı hələ o demək deyil ki, ona cinayət işi açılacaq, yaxud həbs ediləcək”

hər “dözmək” olardı. Kiminsə məhz efirdə cinayətini - həm də istintaqı qapanmış, üzərindən 1 il yarım müddət keçdikdən sonra etiraf etməsi isə artıq şounun pik nöqtəsidir. Eyni zamanda hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanlarını hörmətdən salmaqdır. İstintaqın, peşəkar müstəntiqlərin açığa bilmədiyi cinayəti bir şou verilişi açır. Bu qədər də olmaz!

Xoşqədəm Hidayətqızının təqdimatında yayımlanan “Səni axtarıram” layihəsində gənc xanım efirə çıxır və etiraf edir ki, il yarım əvvəl qayınanasını itələyib, arvad yıxılıb ölüb. Bundan kimsinin xəbəri olmayıb. Elə biliblər arvad öz əcaəliylə canını tapşırıb. Polis, müstəntiq də cinayətkarın evin içində olduğunu anlamayıb. İş beləcə bağlanıb, göndərilib arxivə. İndi isə xanım qayınanasının onun əliylə öldüyünü etiraf edir. Təqdimata baxın: qayınanasını qətlə yetirdiyini etiraf etdi! Qayınanasını öldürdüyünü dedi!.. Aparıcının göz yaşları, qucaqlaşmalar, filan... Xanım studiyani əməkdaşlar, mühafizəçilər

əhatəsində yavaş-yavaş tərk edir, nəhayət polis maşınına, həm də post-patrol xidməti avtomobilinə əyləşir, gözəndən itir (nə əcəbə bileyinə kələpçə vurulmadı - M.R.). Studiada göz yaşları axmaqdadır. Şou davam edir... Bu kadrlara baxış sayı, bilmirəm neçəni keçib. Bilmək marağında da deyiləm. Çünki şou olduğu aşkardır. İzləyicilərin “marağının” səbəblərini isə yuxarıda qeyd etmişik. Əsas məsələ prokurorluq orqanlarının bu səhnəyə sakit yanaşması, münasibətsiz qalmasıdır. Belə bir yüksək orqan reputasiyasının korlanmasına niyə laqeyd qalır?

Hüquqşünas Adəm Məmmədov da “Şərq”ə açıqlamasında efirdə baş verənləri ucuz şou adlandırdı:
- Xoşqədəm xanımı şəxsən tanıyıram. Əvvəllər verilişlərində ekspert qismində iştirak etmişəm. Xoşqədəm xanım peşəkardır. Bu, sözsüz belədir. Amma səmimi deyil. Proqrama da çox şou qatır. Bu da tamaşaçıda qızcıq doğurur. Özünü hakim kimi aparır. Hər cümləsinin başı-ayağı “mən”dir: Mən, mən... Bu, peşəkarlığına da kölgə salır. Xanımın etirafına gəlincə, uzun illərdir hüquq sahəsində fəaliyyət göstərən şəxs kimi deyirəm, insanın efirə çıxıb cinayətini etiraf etməsi ağılabatan deyil. Nece olur ki, insan polis şöbəsində,

müstəntiq qarşısında cinayətini etiraf etmir, amma efirə çıxır və olanları danışır? Telelayihələrə az-çox bələdəm. Adətən aparıcılar iştirakçıya təsir göstərirlər, bir növ onu öz şoularının iştirakçısına çevirir və “bunu danışacaqsa, belə deyəcəksən” şəkildə təlimat verirlər. Həmin proqramda da aparıcı xanıma təsir göstərərək deyib ki, bunları danış, qorxm, arxan-

da dayanmısam, sənə heç kim heç nə etməyəcək. Bildiyim qədər “cinayət etirafı edən” xanımın bəzi məişət problemləri var. Bəlkə də ona söz veriblər ki, problemini həll edəcəyik. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Prosesual Məcəlləsinin 126.6 maddəsinə görə cinayət sübutlarla təsdiq olunmalıdır. Cinayət məcmu halda təsdiqini tapmalıdır. Bu xanım efirə çıxıb “mən bunu etmişəm” deyir bilər. Amma onun hərəkəti sübutlarla təsdiqini tapmalıdır. Yeni xanımın etirafı hələ o demək deyil ki, ona cinayət işi açılacaq, yaxud həbs ediləcək. Bu iş yenə də istintaq orqanlarının üzərinə düşür.

A.Məmmədov efirdə cinayət etirafının, polis əməkdaşlarının studiyaya gəlib birbaşa efirdə kimisə nəzarət altına almasının hüquq-mühafizə orqanları barədə qeyri-ciddi təsəvvür yaratdığını dedi:

- Bu hadisə istintaq oranlarına çox pis bir mesajdır; gör nə gündəsiniz, sizin bacarmadığınızı biz bacardıq. Belə verilişlər bağlansa yaxşıdır.

Məlahət Rzayeva

Xarici kəşfiyyata işləyənlər dövlətə və millətə ləkədir

“Milli ideologiyanın təşkili və təbliğinə, insanların milli şüurunun formalaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir”

Ötən il Azərbaycana qarşı kəşfiyyat-pozuculuq fəaliyyəti məqsədilə xarici xüsusi xidmət orqanları ilə əlaqədə şübhəli bilinən 5 nəfər, məxfi əməkdaşlığa cəlb olunan 1 nəfər müəyyən edilib. Bu barədə Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Mətbuat Mərkəzindən məlumat verilib.

Mövzu ilə bağlı “Şərq”ə danışan səbiq dövlət müşaviri, politoloq Qabil Hüseynli bildirib ki, bu çox könlü bulandıran məsələdir.

“İnsan öz vətəninə sədaqətli olmalıdır, vətəni sevməlidir. Əgər xarici qüvvələrə öz əqidəsini satırsa, pul naminə olan qulluq etmək istəyirsə, bu, biabırçı bir şeydir. Bu, həmin şəxsin özünə, eyni zamanda, yaxınlarına ömürlük ləkədir”.

Politoloq bu vəziyyət qarşısında etməli olduqlarımızı açıqlayıb. O hesab edir ki, ölkədə vətənpərvərlik əhval-ruhiyyəsinin təbliğinə ciddi fikir verməliyə:

“Bu işdə kütləvi informasiya vasitələri, xüsusilə də elektron kütləvi informasiya vasitələri önəmli rol oynayır. Biz televiziyaaların maarifləndirici, düşündürücü, dünyagörüşü formalaşdırıcı resurslarına daha çox diqqət yetirməliyik. Nəzərimcə, ümumiyyətlə şou xarakterli, xüsusi-

lə maqazın xarakterli verilişlər ümumiyyətlə, televiziyalardan yığıdırılmalıdır. Televiziya ölkəyə, millətə, xalqa qulluq etməli, hər bir insanda vətənə sədaqət, vətənpərvərlik duyğuları təbliğ etməlidir.

Bu məsələdə ailənin də rolu böyükdür. Ailə, orta məktəb, ali məktəb -

bunlar bütöv bir zəncirin ayrı-ayrı halqalarıdır. Bunlarda da vətənpərvərlik tərbiyəsinə ciddi diqqət yetirilməlidir”.

Q.Hüseynli hesab edir ki, ideoloji işlərdə çatışmazlıqlar var:

“Azərbaycanın öz milli ideologiyası mövcuddur. İnsanlara bu aşılmalıdır. Bəziləri ideoloji iş dedikdə elə başa düşür ki, bu, Sovet dövründən qalma bir şeydir. Amma xeyr, biz hələ cavan

dövlətik. Uzun müddət deyil ki, müstəqilliyimizi əldə etmişik. Ona görə də ideoloji işə, milli ideologiyanın təşkili və təbliğinə, insanların milli şüurunun formalaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir. O cümlədən, baş verən hadisə cəmiyyət içində ciddi müzakirə edilməli və pislənməlidir. İnsanlara bu işin nə dərəcədə alçaq və yaramaz hərəkət olduğu çatdırılmalıdır.

Abbas Sahhətin belə bir kəlamı var:

“Vətəni sevməyən insan olmaz, Olsa da ol şəxsə vicdan olmaz”. Vətəni sevmək imandandır deyiblər. Ona görə də bu məsələdə vətənpərvərlik tərbiyəsi gücləndirilməlidir”.

Çimnaz Şahlar

Fevralın 4-də Bakıda, “Gülüstan” sarayında Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin VIII toplantısı keçirilib.

Azərbaycanın Energetika naziri Pərviz Şahbazov bildirib ki, Məşvərət Şurası öz vəzifələrini tam yerinə yetirir və Cənub Qaz Dəhlizi uğurla fəaliyyət göstərir. Onun sözlərinə görə, ic-

Azərbaycan 100 milyard dollardan artıq qazanacaq

Cənub Qaz Dəhlizi həm də regionun təhlükəsizliyinə dəstəkdir

İlas zamanı CQD-nin əhatə dairəsinin genişlənməsi və digər Avropa ölkələrinə də yönəldilməsi məsələsi geniş müzakirə olunub: “Bu istiqamətdə də işlər aparılacaq”. Avropa Komissiyasının enerji məsələləri üzrə komissarı Kadri Simson da deyib ki, qiymətlərin artdığı bir zamanda Cənub Qaz Dəhlizi önəmlidir: “Azərbaycanla ikitərəfli münasibətlərimiz güclüdür. Azərbaycan enerji təchizatında bizim etibarlı tərəfdaşımızdır. Biz Cənub Qaz Dəhlizinin necə işlədiyini müzakirə etdik. Bu layihənin əhəmiyyəti ilə bağlı yaxşı fikirlər eşitməkdən məmnun oldum. Həm layihənin bölgəyə, həm ölkələrə güclü təsiri var. Cənub Qaz Dəhlizi Cənub-Şərqi Avropada təchizata öz töhfəsini verir. Biz Avropa Komissiyası olaraq Cənub Qaz Dəhlizinin strateji əhəmiyyəti ilə bağlı fikrə şərikik. Enerji bazarında sıxıntı və qiymətlərin artımı müşahidə olunduğu bir zamanda bu layihə önəmlidir. Bu təchizat marşrutu öz münasibliyi ilə seçilir. Digər boru kəmərlərində yaranan sıxıntıları aradan qaldırmaq üçün bu boru kəmərinin genişləndirilməsini müzakirə edə bilərik”. O qeyd edib ki, keçirdiyi görüşlərdə “Şahdəniz” yatağında hasilatın artırılması ilə bağlı istəklərini ifadə edib: “Təhlükəsizlik baxımından Cənub Qaz Dəhlizi təchizat marşrutlarının şəxələndirilməsi üçün imkan yaradıb. Ümid edirik ki, onun imkanları artırılacaq və 10 milyard kubmetrə çatdırılacaq. Hazırda bazarın gözləntilərini öyrənirik, biz nəticələrə əsaslanaraq həmin genişlənməni planlaşdırırıq”. Türkiyənin Energetika və təbii sərvətlər naziri Fatih Dönməz bildirib ki, Azərbaycanın siyasi dəstəyi olmasaydı, Cənub Qaz Dəhlizi reallaşmayacaqdı: “Azərbaycan Avropa ittifaqının təchizat təhlükəsizliyinin artırılması adına ən uyğun yol və ən etibarlı tərəfdaşdır. Cənub Qaz Dəhlizindəki boru xəttindən neql olunacaq

təbii qazın həcmi artırma bilmək üçün əlavə rezervlərə və əlavə mənbə ölkələrə ehtiyac var. Bu çərçivədə bölgəmizin rifahı adına Azərbaycan və digər bölgə ölkələri ilə əməkdaşlığımızı inkişaf etdirməyə hazırıq. TANAP-in 31 milyard kubmetr maksimum tutumda istifadə edilməsi üçün investisiya qoyulmasına dair təşəbbüsləri dəstəkləyirik”.

Millət vəkili Vüqar Bayramov “Şərq”ə bildirib ki, Cənub Qaz Dəhlizi regionun təhlükəsizliyinə dəstək olmaqla yanaşı, Azərbaycanın özünün valyuta gəlirlərinin artırılması baxımından çox əhəmiyyətlidir. Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyinin formalaşmasına töhfə verən ölkələrdən biridir: “Çoxtərəfli əməkdaşlıq formatını seçən və ona üstünlük verən Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşan enerji layihələrindən yalnız qonşu dövlətlər olan Gürcüstan və Türkiyə deyil, bir sıra Avropa ölkələri də faydalana bilirlər. 2020-ci ilin sonundan etibarən Azərbaycan dəhliz vasitəsi ilə Avropaya mavi qaz ixracatına başlayıb. Ötən il Avropaya 7 milyard kubmetr mavi qaz neql edilib. Bu il bu rəqəmin 10 milyard kubmetrə qədər yüksələcəyi gözlənilir. Bütövlükdə, Azərbaycan Avropaya birinci mərhələdə 10, ikinci mərhələdə 20 milyard kubmetr mavi qaz neql edəcək. Cənub Qaz Dəhlizinin ötürülmə qabiliyyəti 31, 5 milyard kubmetr olacaq ki, bu da praktik olaraq, Avropa üçün yeni alternativ mənbə rolunu oynayacaq. Cənub Qaz Dəhlizi Azərbaycanın dövlət büdcəsi gəlirlərinin daha da artması, ölkəyə valyutanın davamlı şəkildə daxil olması baxımından olduqca vacibdir. Azərbaycan Cənub Qaz Dəhlizi çərçivəsində ixrac edəcəyi mavi qazdan mövcud qiymətlərlə 100 milyard dollardan artıq gəlir əldə edəcək”.

İsmayıl Qocayev

Ermənilər də, sülhməramlılar da harınlayıb

Qarabağdakı özbaşınalıqlar arzuolunmaz vəziyyətə gətirib çıxara bilər

Erməni terror təşkilatı VOMA yenidən aktivləşməyə başlayıb. Vətən müharibəsindən sonra səsi batın terror təşkilatının soruğu son vaxtlar sosial şəbəkələrdən gəlir.

Təşkilatın məlumatına görə, onlar yeni terrorçular hazırlamaq məqsədi ilə “filiallarından” birini Xankəndidə açmağa hazırlaşırlar.

Göründüyü kimi, Azərbaycan ərazisində məskunlaşan Rusiya sülhməramlıları yenə səssizdirlər. Tədbir görmək niyyətində deyillər. Hətta terrorçular fəaliyyətə başlayıb. Bu prosesin genişlənəcəyi müşahidə olunur. Reaksiya isə hiss olunmur.

Mövzu ilə bağlı “Şərq”ə danışan millət

vəkili Elman Məmmədov sülhməramlıların Azərbaycan ərazisinə daxil olan gündən separatçılarla əməkdaşlığı etdiyini bildirib: “Sülhməramlıları hiyməyə edir, ərazimizdə yaşamasına, möhkəmlənməsinə və güclənməsinə yardım edirlər. Fəaliyyətləri gizlin deyil. Bu da ASALA və digər terror təşkilatları kimi açıq fəaliyyət göstərir. Sülhməramlılar öz missiyalarına aid olmayan, Azərbaycan qanunlarını və təhlükəsizliyini pozan işlərlə məşğuldur. Çox harınlayıblar. Araq Arutyunyan Azərbaycan əsgərini axtarışa verir ki, Seyran Sarkisyanı öldürüb”.

Millət vəkiliin sözlərinə görə, gedişat daha da kritik hal alacaq: “Məncə, bu vəziyyət bir müddədən sonra Azərbaycanın təhlükəsizliyi və ərazi bütövlüyü üçün çox ciddi problemlə çevrilecek. Onsuz çevrilib və bu situasiya böyüməyə davam edir. Bunun qarşısı alınmalıdır. Ermənistanla məxsus silahlı birləşmələrin bu gün Azərbaycanın Qarabağ ərazisində mövcudluğu gələcək üçün arzuolunmaz vəziyyət yaradır. Bunların da səbəbləri birbaşa ərazimizdə yerləşən Rusiya hərbi kontingentidir. Təbii ki, bunlar da özbaşına deyillər. Rəsmi Moskvadan hansı təlimatı alırlarsa, o xətt üzrə də gedirlər”.

Cəmilə Əzim

Dünya şöhrətli alim ürəklərdə yaşayacaq

Professor Minira Qarayeva Dillər Universitetində kafedra müdiri vəzifəsində illərlə çalışıb.

Oksford, Kembriç, Nyu-York, Corc-Taun, Filadelfiya, Vaşinqton universitetlərində simpozium və konqreslərdə məruzələrlə çıxışlar edib və dəfələrlə sədr olub. Alim xanım Türkiyə Cümhuriyyəti Universitetində 10 il professor olaraq çalışıb, dissertantlara rəhbərlik edib. 100-dən artıq məqalənin, 15 kitabın müəllifi olan Minirə xanım ölkəmizin ictimai həyatında mühüm rol olan xeyriyyəçi idi. “Xoş niyyət” Xeyriyyə Cəmiyyətinin Prezidenti və Respublika Qadınlar Cəmiyyətinin Vitse-Prezidenti, dünya şöhrətli alim xanım Minira Qarayeva daima ürəklərdə yaşayacaq.

Uca Tanrı oğlu Eldəniz Abbaslıya, gəlinləri Afət xanıma və Təranə xanıma, nəvələrinə və əzizlərinə səbir versin.

Ruhuna hər an duaçı olan bacın Mahirə Qarayeva.

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən Müharibəsində qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması;

Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov fevralın 3-də Bakıda keçirilən brifinqdə Azərbaycan-Ermənistan arasında sərhədlərin delimitasiya prosesindən danışib. XİN başçısı vurğulayıb ki, Azərbaycan sərhədlərin delimitasiyası ilə bağlı Ermənistanın təkliflərini Rusiyanın vasitəsilə alıb. C.Bayramov Ermənistan XİN başçısı Mirzoyanın "rəsmi Bakı təkliflərimizi geri çevirib" sözlünə də münasibət bildirib.

Bəyan edib ki, Ermənistanın hər hansı şərt irəli sürməyə nə hüquqı, nə siyası, nə də mənəvi haqqı var. Onun sözlərinə görə, sərhədlərin delimitasiyası məsələsində hansısa "kreativlik" göstərməyə ehtiyac yoxdur. Sadəcə, beynəlxalq sərhədləri tanımaq lazımdır. Nazir bəyan edib ki, beynəlxalq sərhədlər tanınmalı, komissiyanın işinə başlanılmalıdır: "Bəlli ilkin şərtlər irəli sürülmüşdü. Azərbaycan tərəfi qısa zaman ərzində mövqeyini çatdırdı. Bu prosesə heç bir qeyd-şərt olmadan başlaya biləcəyimiz ifadə olunmuşdu. Bu, təcürbələrə əsaslanan prosesdir, prosesin başlaması üçün "icadlara" ehtiyac yoxdur. Ermənistan 30 il ərzində digər qonşu ölkənin torpaqlarının 20 faizə yaxın bir hissəsini işğal altında saxlayıb. Bütün beynəlxalq hüquq norma və prinsip-

lərini pozub. Ermənistan tərəfinin mövcud reallığı tez zamanda anlayacağına ümid edirik. Bu, region üçün faydalı olar". XİN başçısı qeyd edib ki, iki ölkə arasında delimitasiya prosesinin başlanması ilə bağlı birgə ikitərəfli komissiyanın yaradılması istiqamətində davamlı, ardıcıl yanaşma müşahidə edilmir: "Təxminən iki həftə əvvəl Ermənistan tərəfi Rusiya vasitəsilə delimitasiya prosesinin başlanması ilə bağlı yeni təkliflərini göndərüb. Müəyyən mənada prosese başlamaq üçün ilkin şərtlər irəli sürülüb. Komissiyanın işə başlaması üçün belə bir şərtlər qoyulub. Qısa müddət ərzində Azərbaycan öz mövqeyini qarşı tərəfə çatdırıb". C.Bayramov vurğulayıb ki, Azərbaycan dövləti yeni postmünaqişə dövründə beynəlxalq hüquqa əsaslanaraq münasibətlərin normallaşması istiqamətində konkret addımlar atıb: "Əfsuslar olsun ki, Ermənistan tərəfindən bir neçə

Ermənistan, Rusiya və Azərbaycan dövlətlərinin Soçi görüşündə razılaşdırılan delimitasiya üzrə birgə komissiya yaratmağa hazırdır: "İndi biz Azərbaycan və Rusiya tərəfi ilə sərhəddə təhlükəsizlik və sabitlik mexanizmlərinin yaradılmasına gətirib çıxaracaq vasitələri müzakirə edirik. Müxtəlif təkliflərin verildiyini demədim. Danışıqlar davam edir". Qeyd edək ki, daha əvvəl Nikol Paşinyan da

Azərbaycan bir qarış torpağından da geri çəkilməyəcək

İrəvanın çıxış yolu yoxdur, Bakının yaratdığı reallıqlarla barışmaq məcburiyyətindədir

dəfe komissiyanın işi pozulub. Komissiyanın işində fəaliyyətlərini dayandırmışdılar. Hələ də biz bu istiqamətdə davamlılıq, ardıcılıq görmürük".

Xatırladaq ki, iki həftə öncə erməni tərəfi öz təkliflərini açıqlayıb və bunlar Ermənistan və Azərbaycan qüvvələrinin təmas xəttindən qarşılıqlı çəkilməsini nəzərdə tuturdu. Ermənistanın XİN rəhbəri Ararat Mirzoyan deyib ki, Ermənistan Azərbaycan və Rusiya ilə sərhəddə təhlükəsizlik mexanizmlərinin yaradılmasını müzakirə edir. Onun sözlərinə görə, Ermənistan öz öhdəliklərinə sadıqdır və

Bakı ilə Moskvaya sərhəddə təhlükəsizlik və sabitliyin artırılması barədə, həmçinin sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyası barədə təkliflər verdiyini açıqlamışdı. Ermənistan baş naziri prosesin bu detallarını açıqlamasa da, həmin komissiyanın mümkün qədər tez formalaşdırılmalı olduğunu demişdi. **Millət vəkili Ceyhun Məmmədov "Şərq"ə bildirib ki, Ermənistan öz əməllərinə sadıq qalaraq danışıqların hansısa mərhələsində müəyyən "qazanc" əldə etməyə çalışır. Deputat vurğulayıb ki, İrəvan çıxış yolunun ol-**

madiğini görür və Azərbaycanın yaratdığı reallıqlarla barışmaq məcburiyyətində qalır: "Bununla yanaşı, Ermənistan xəbis siyasətindən də əl çəkmir. Sülh müqaviləsi imzalanan son ana kimi nəsa qopartmaq istəyir. Şübhə yox ki, Ermənistanın pozucu davranışları rəsmi Bakı tərəfindən qəbul edilməzdir. İrəvan anlamalıdır ki, ölkənin tərəqqisi, ermənilərin sosial rifahı Azərbaycanla sülhdən asılıdır. Məsələ ondadır ki, bir tərəfdən Baş nazir Nikol Paşinyanın nisbətən pozitiv açıqlamalarının şahidi oluruq. Digər yandan isə Mirzoyan kimi

şəxslərin dilindən sərsəm bəyanatlar səsləndirilir. Moskva vasitəsi ilə Azərbaycana təzyiq göstərmək niyyəti güdlür. Lakin Azərbaycanı haqq yolundan döndərmək mümkünsüzdür. Rəsmi Bakının qəti mövqeyi ondan ibarətdir ki, sərhədlərin demarkasiya və delimitasiyası tezliklə yekunlaşmalı, sülh müqaviləsi imzalanmalıdır. Ermənistanın səyləri əhəmiyyətsizdir. Azərbaycan bir qarış torpağından belə geri çəkilməyəcək. Proses Azərbaycanın dikte etdiyi formada getməlidir".

İsmayıl Qocayev

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Səhiyyə nazirinin bütün müavinləri işdən çıxarıldı

Zəlimxan Məmmədli:
"Səhiyyə naziri və yeni müavinləri ortaya proqram qoymalıdırlar"

Adil Qeybullayev:
"Nadir Zeynalov, İlqar Qasımovu şəxsən tanıyıram, mütəxəsis və insan olaraq müsbət keyfiyyətlərə malikdirlər"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamları ilə səhiyyə nazirinin müavinləri vəzifələrindən azad olunublar. Bununla bağlı Səhiyyə Nazirliyi məlumat yayıb. Sərəncamlara əsasən, Nigar Ramiz qızı Əliyeva, Elsevər Məmməd oğlu Ağayev, Rəhim Rafail oğlu Əliyev, Viktor Kərimovç Qasımov tutduqları vəzifədən azad ediliblər.

Eyni zamanda Səhiyyə nazirinə üç yeni müavin - İlqar Əbülfəz oğlu Qasımov, Nadir Azer oğlu Zeynalov və Rəsim Miskin oğlu İsmayilov təyin olunub.

İctimai-siyasi xadim, həkim Zəlimxan Məmmədli yeni təyinatlardan "Şərq"ə danışarkən bildirib ki, hazırda səhiyyə sistemində daha ciddi islahatlara ehtiyac var:

"Kadr siyasəti prosese müəyyən təkan verə bilər, amma əvvəla biz bəzi suallara cavab tapmalıyıq. Pullu yaxud da pulsuz səhiyyə xidməti olacaqmı? Dövlət səhiyyə müəssisələrinin statusu dəyişəcəkmı?"

Əhalinin hardasa 80 faizi ilkin olaraq yaşadığı ərazidəki poliklinikalara müraciət edir.

Bəs orada bundan sonra hər hansısa bir dəyişiklik olacaqmı? Bütün bunlarda dəyişiklik olmasa, bu nazir müavinlərinin dəyişməsinin də

bir önəmi olmayacaq".

Z.Məmmədlinin fikrincə, səhiyyə nazirinin özü və onun müavinləri köhnələrdən nə ilə fərqlənəcəklərinə dair ortaya konkret bir proqram qoymalıdırlar:

"Onlar əhalinin sağlq durumunun qorunması üçün konsepsiyalar təklif etməlidirlər. Bunlar da cəmiyyətin ictimai müzakirəsinə verilməli, təkliflər dinlənilməlidir. O zaman prosesdə pozitiv nələrəse ümid etmək olar".

Z.Məmmədli kadr dəyişikliyiinin icra hakimiyyəti başçıları ilə bağlı da həyata keçirilədiyini, amma bunun heç bir effekt vermədiyini diqqətə çatdırıb:

"İndi səhiyyənin yeni dönmədəki yeri, rolu, funksiyası, onun əhaliyə daha yaxşı xidmət etməsi istiqamətində düşünmək lazımdır. Yeni təyin olunan nazir müavinləri də funksional olaraq köhnələrin işlərini davam etdirəcəksə, təbii olaraq ölü səhiyyəmizdə müsbətə doğru heç nə dəyişməyəcək".

"Çalışmalıyıq ki, səhiyyəni bir sistmə çevirək". Bunu isə Qaynarinfo-ya açıqlamasında professor Adil Qeybullayev Prezident İlham Əliyevin Səhiyyə Nazirliyinə yeni müavinlərin təyinatı ilə bağlı sərəncamını şərh edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, bunun üçün səhiyyə islahatlarını sona çatdırmaq lazımdır:

"Çalışmalıyıq ki, bütün ölkə üzrə ləbəri Tibbi Sığorta normal tətib olunsun. Dövlətin səhiyyə siyasətini həyata keçirən bir orqan kimi Səhiyyə Nazirliyi bu prosesdə aktiv iştirak edə bilər. Ümidvaram ki, bu işlər həyata keçər. Yeni rəhbərlikdə bu işlərin təşkilatçısı kimi çıxış edərd".

Adil Qeybullayev Səhiyyə nazirinin yeni təyin olunan müavinlərindən ikisini yaxından tanıdığını vurğulayıb:

"Nadir Zeynalov, İlqar Qasımovu şəxsən tanıyıram, biri ilə kafedra, digəri ilə xəstəxanada işləmişik. Mütəxəsis və insan olaraq müsbət keyfiyyətlərə malikdirlər. Hər üçünə uğurlar arzu edirəm".

Günəş Mərd

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi anası tərəfindən evdə tək buraxılan azyaşlı uşaqla bağlı məlumat yayıb.

Dövlət Komitəsinin mətbuat katibi Teymur Mərdanoğlu bildirib ki, məsələnin araşdırılması ilə əlaqədar dərhal qurumun Uşaq problemləri şöbəsinin əməkdaşları, Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti yanında Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyanın nümayəndəsi və Daxili İşlər Nazirliyinin Yasamal rayonu üzrə Polis şöbəsinin Yetkinlik yaşına çatma-

"Qadının əri birinci növbədə onun dövlətidir"

Aysel Əlizadə: "Dövlət uşaq pulu verməli və uşağı bağça ilə təmin etməlidir"

yanların işləri üzrə inspektoru yuxarıda qeyd edilən ünvanda yerləşən ailəyə səfər həyata keçiriblər.

Onun sözlərinə görə, 6 yaşlı uşağın anası A.Ə həyat yoldaşından ayrıldığını, evin yaxınlığında yerləşən şirniyyat müəssisəsində işlədiyini və uşağı evdə nəzarətsiz şəkildə tək qoyaraq işə getdiyini bildirib:

"Azyaşlı ilə söhbət zamanı məlum olub ki, gün ərzində anası işə getdiyi üçün onu evdə tək qoyur və uşaq qorxduğu üçün evə çıxaraq anasını çağırır. Komitə əməkdaşları anaya valideynlik məsuliyyəti barədə ilkin olaraq xəbərdarlıq edərək, bir daha bu halın baş verdiyi təqdirdə valideynlik hüququ ilə bağlı qanunvericiliyə uyğun tədbirlərin görülməsini bildiriblər".

Komitə rəsmisi bildirib ki, ailə nəzarəti götürülüb və problemlərinin həlli istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, kütləvi informasiya vasitələrində evdə tək qalan azyaşlı uşağın yaşıdqları Yasamal rayonu, Ə.Əhmədov küçəsində yerləşən binanın mənzillərinin birində evyana çıxaraq təhlükəli vəziyyətdə olması ilə bağlı videogörüntü eksini tapıb.

Baş verən hadisə ilə bağlı tanınmış yazır, müstəqil jurnalist Aysel Əlizadə "Şərq"ə danışib. O bildirib ki, dövlət uşaq pulu verməli və uşağı bağça ilə təmin etməlidir:

"O ana uşağını bağçaya verə bilmir. Çox güman ki, ondan pul tələb edirlər. Dövlət bağçaları var. Həmin bağçalar uşağa saat 6-ya qədər pulsuz-parasız baxmalıdır. Dövlətin öz

vətəndaşına sahib çıxma öhdəliyi var. Bütün normal ölkələrdə tək analara iki-üç qat imtiyazlar verilir, hər yerdə xidmət haqqı 10 dəfə az alınır. Həmin şəxslərə böyük güzəştlər olunur ki, tək qadın çarəsiz qalıb başqa bir yola əl atmasın və

yib? Bağçalar var axı... Mənim qızım dövlət bağçasına gedib. Kifayət qədər də razı qalmışam. Yaxşı bağçalar var. Bəlkə ondan rüşvət istəyiblər, bəlkə deyiblər yerimiz doludur, götürməyiblər. Mənəvi və maddi kriteriyalara görə azyaşlı uşağın yeri bağçadır. Çünki bağça uşağı yetişdirir, sosiallaşdırır, tərbiyə edir və disiplinə salır. Evdə qalmaq imkanı varsa belə, o uşaq bağçaya getməlidir".

A.Əlizadə qeyd edib ki, belə analara imtiyazlar verilməlidir:

"Əgər axşam 6-dan sonra uşağı qoyub gedirsə, o qadın artıq daha yaxşı, gəlirli işlə təmin olunmalı və ona birmənəli şəkildə sosial yardım ayrılmalıdır"

dövləti yanında hiss etsin. Mən bunu dəfələrlə demişəm, bu mənim təzsimdir: "Qadının əri birinci növbədə onun dövlətidir". Qadın çarəsiz qala bilər, həyat yoldaşı zorakı biri ola və yaxud ölə bilər. Qadın bilməlidir ki, arxasında dövləti var".

Yazığı hesab edir ki, bu vəziyyətin nəticəsi yox, səbəbləri araşdırılmalıdır:

"Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi gəlib ona ağıl öyrədir. Dəfələrlə demişəm ki, biz valideynlərin üzərinə məsuliyyət qoymalıyıq. Çünki bu təkəse sənin övladın deyil, həm də dövlətin vətəndaşıdır. Bunu dəfələrlə demişəm. Bu mövzunu ilk dəfə mən işləmişəm. Heç kəs bu barədə danışmayıb. Dövlət Komitəsi xəbərdarlıq edib. Təbii ki, ananın məsuliyyəti var, 6 yaşlı uşağı tək qoya bilməz. Ona analıq məsuliyyəti izah olunmalıdır. Dövlət nəzarətə götürməlidir. Bu, prosedür qaydasıdır. Amma nəticədir. Nəticə ilə mübarizə heç vaxt effekt vermir.

Səbəb nədir? Niyə ana uşağı tək qoyub gedib və niyə bağçaya vermə-

nalı şəkildə sosial yardım ayrılmalıdır.

Gedib barmaq silkələməklə biz heç kimi xilas edə bilmirik. Bəli, silkələməliyik. Amma səbəbləri də araşdırmalıyıq. Hər bir valideyn dövlət qarşısında uşağına və valideynliyinə görə məsuliyyət daşımalıdır. Çünki uşaq ilk növbədə dövlətin vətəndaşıdır, sonra isə valideynin övladıdır. Uşaq doğulanda vətəndaşlıq haqqı alır. Birinci vətəndaş olaraq qeyd edilir. Sonra isə ata-ana tərəfindən ad verilir. Bir ölkənin vətəndaşı olma bu qədər ciddi məsələdir. İnsanlar gedib başqa uyğun ölkədə uşağını dünyaya gətirir ki, uşaqları həmin ölkənin vətəndaşı olsun. Özləri olmasa belə, dövləti ona hər zaman sahib çıxırsın. Ona görə dövlətin ona xəbərdarlıq etmək vəzifəsidir, amma bu, nəticədir. Səbəblər araşdırılmalıdır. Tək bu ana deyil. O qədər ele ana tək ana var ki... Övlad böyüdən tək analara birmənəli şəkildə ikiqat imtiyaz və dəstək verilməlidir".

Çimnaz Şahlar

Manyak adam ömürlük həbs olunmalıdır

Belə insanları ictimai mühitə buraxmaq risklidir

Xəbər verdiyimiz kimi, Bakıda 4 yaşlı qızın meyiti aşkarlanıb. Bu barədə Baş Prokurorluğun Mətbuat Xidməti məlumat yayıb. Qeyd olunub ki, 31 yanvar 2018-ci il təvəllüdlü Məryəm Hüseynlinin meyitinin Xəzər rayonu ərazisində aşkar edilməsi barədə rayon prokurorluğuna məlumat daxil olub. Azyaşlının quyuya atılıb, üzərinə torpaq tökülərək qətlə yetirildiyi müəyyən edilib.

Zərərçəkmişin qonşusu 1990-cı il təvəllüdlü Mehman Mansurov şübhəli şəxs qismində saxlanılıb.

Məlum olub ki, qonşuluqda yaşayan M.Mansurov uşağı müxtəlif vaxtlarda döyüb. Öldüyünü gören həmin şəxs onu quyuya ataraq üzərinə torpaq töküüb.

M.Mansurov ilkin ifadəsində hadisəni yanvarın 22-dən 23-nə keçən gecə törətdiyini bildirib. Uşağın atası qızını qonşuda yaşayan ailəyə verib getdikdən sonra həmin gün geri qayıtmayıb. Sürücü işləyən M.Mansurov həmin gecə qeyri-rəsmi nikah münasibətində ər-arvad kimi yaşadığı qadınla birgə gecə saatlarında uşağın ağıladığını görüb. Yuxusu pozulan şəxs azyaşlını sakitləşdirə bilmədiyi üçün ona zərbələr endirib. Məryəmin öldüyünü gören M.Mansurov onun meyitini götürərək həyətə çıxıb. Dərindənliyi 10 metrə yaxın olan quyuya atıb.

Azyaşlının atası yanvarın 23-ü övladını götürmək üçün qonşuya gəldikdə onun yoxa çıxdığını görərək polisə məlumat verib. Yanvarın 31-də Məryəmin öldüyü, qonşuluqda yaşayan Mehman Mansurovun meyiti quyuya ataraq üstünə qum və mişar daşlarını tökdüyü məlum olub. FHN xilasedicilərinin köməkliliyi ilə meyit quyudan çıxarılıb.

Faktla bağlı Xəzər Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 126.3-cü (Qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma, zərərçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. İstintaq tədbirləri davam etdirilir.

Psixoloq Elmir Əkbər "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, bu, böyük bir faciədir: "Sual yaranır ki, bəs bədbəxtliyin səbəbkarları kimlərdir? Bəzən uşağı məcbur anadan alırlar. Atalar həyat yoldaşlarından boşandıqdan sonra uşağa baxa bilmirlər. Övladı kiminsə acığına kimdənsə əlaqəla məsələ həll olmur. İlk növbədə ona baxılacaq şərait nəzərə alınmalıdır. Məsələn, bu elə bu hadisədən nümunə götürək: Bu uşaq niyə o yad kişinin yanında idi? Yad birisi niyə ona dayəlik etməli idi? Bunun məsuliyyəti əvvəla atanın üzərindədir. Həyatın reallıqları var. İmkani, pulunun olmamağı valideynə bəraət ola bilməz. Atanın imkansızlığı uşağın günahı deyildir. Onun bədəlini uşaq ödəməməlidir. Bəzən "atacılar" aliment ödəməkdən

"Cəmiyyətdə mümkün qədər çox, lazımı klinik psixoloji testlər aparılmalıdır"

yayınmaq üçün uşağı anadan ayırırlar. Elə valideynlər bu hadisədən dərs götürməlidirlər. Uşağa lazımlı baxımı təmin edə biləcəklərini nəzərdə saxlamalıdırlar. Bəzən ananın uşağı istəməməsi kimi situasiyalar da yaranı bilər. Onu uşağı dünyaya gətirməzdən əvvəl düşünməli idilər. İnsan ayağını yorğanına görə uzatmalıdır".

E.Əkbər diqqətə çatdırıb ki, cəmiyyətdə mümkün qədər çox, lazımı klinik psixoloji testlər aparılmalıdır:

"Yoxlamalar vasitəsilə insanların psixi durumları müəyyən edilir. Belə cinayətkarlar dünyanın hər yerində ola bilər. İnsan toplusu da övladlarının manyak qurbanına çevrilməsinə çalışmalıdır. Cavabdehlik yenə də valideynlərin üzərinə düşür. Manyaka nə etmək olar? Demək olmaz ki, onu öldürsünlər. Amma o adam ömürlük həbs cəzasına məhkum olmalıdır. Çünki belə insanı ictimai mühitə buraxmaq riskdir. Belə manyak, psixopat, pedofil, sosiopatların beyni əzəldən elə quruluşdadır ki, onlar islah oluna biləcək qabiliyyətə malik deyillər.

Çünkü həbsxana islah cəzaçəkəmə müəssisəsi olmalıdır. Ona görə də o, bir dəfəlik cəmiyyətdən təcrid olunmalıdır. Cəmiyyətdə böyük bir psixoloji boşluqlar var. Psixoloji xidmət sıfır səviyyəsindədir. Dünyada hər sahədə inkişaf var. Sərbəst psixonalitik, loqoterapevtik ixtisasları yarandıqı halda, Azərbaycanda həkim-psixoterapevt ixtisası təxminən 2005-ci ildə ləğv olunub. Baxmayaraq ki, tibbin digər sahələrində fakt budur ki, inkişaf var. Amma nəyə görə həkim-terapevt

ixtisası ləğv olunub? Nəticə etibarilə belə hadisələrin yaranmasına səbəblərdən biri də mehız tibbi klinik psixoloji və psixoterapevtik xidmətin olmamasıdır".

Müəhəbimiz bağçaların da orta məktəb kimi məcburi tədrisinə keçməsinin labüd olduğunu vurğulayıb:

"Hər bir ailə övladını bağçaya aparmalıdır. Çünki şəxsiyyətin yetişməsi üçün vacib şərtlərdir. Hadisənin "qəhrəmanına" sual vermək lazımdır ki, daye tutmağa imkanı yox idisə, bağçaya niyə qoymurdu? Ona görə ki, o da canidir. Bu səbəbdən hadisənin məsuliyyət daşığını kimi ata da cəzalandırılmalıdır. Dəfələrlə ailəsi səbəbindən intihara vadar qalan yeniyetmələrin ataları övladının ölümü yox, öz canını həbsdən xilas etmək haqqında düşünürlər. Təəssüf ki, belə "valideynlər" barədə atalar yaxşı deyib ki, su meymunun boğazına çıxanda balasını ayağının altına qoyur".

Psixoloq Elnur Rüstəmov isə qeyd edib ki, cinayətkarın cinayəti törətmə formasına görə, şəxsə antisosial şəxsiyyət pozuntusu müşahidə olunur:

"Həmin şəxslərdə emosional laqeydlilik, empatiya əskikliyi olduğu üçün onlar qıcıqlanaraq cinayətə əl ata bilərlər. Adətən antisosial şəxsiyyət pozuntusu olan insanlar uşaqılıq dövründə davranış pozuntusu yaşayırlar. Bu əlamətlər 15 yaşından özünü daha qabarıq göstərməyə başlayır. Bundan başqa, zərərli verişlərə meyil, psixoaktiv maddələrin istifadəsi, cinayət tərkibli hallarla nəticələnir".

E.Rüstəmovun sözlərinə görə, elə adamlar uşaqılıq dövründə törətdiyi cinayətə uyğun zorakılıqlardan ən azı birinə məruz qalmış olur:

"Həmin dövrdə edilən zorakılıqlar insanın mentalitetində bəzi anormallıqlara şərait yaradır. Onların düşüncə və mühakimə sistemləri düzgün işləmir. Səhv qiymətləndirmələr nəticəsində nəzakətsiz aqressiv bir quruluşa malik olurlar. Cinsi məmnuniyyət üçün öldürən (zorlama və s.) silsilə qatillərin strukturları təhlil edildikdə, həmin insanların uşaqılıq illərində baxımsızlıq tərzindən başqa digər zorakılıq növlərinə də məruz qaldıqları görünür. Qatillərin 50 faizinin uşaqılıqda psixoloji, 36 faizinin fiziki, 26 faizinin isə cinsi istismara uğradığı müəyyən edilib".

Psixoloq Fərqanə Mehmanqızı da əlavə edib ki, insanın bir şəxsi öldürməsi şizofreniya, manyaklığın əlamətidir: "Psixoloji durumu yerində olan insan bu addımı ata bilməz. Bir cana qiya bilən insanın ciddi bir psixoloji pozuntusu olmalıdır".

Sücayet Mehti

"Məktəblərdə hər zaman şagird davranışları ilə bağlı problem olub".

Bunu Təhsil Nazirliyində Ümumi təhsilin təşkil və idarə olunması şöbəsinin müdiri Elnur Əliyev bildirib. Onun sözlərinə görə, ölkədə 70 minə yaxın sinif komplekti var və gündə 350 min dərs keçirilir:

"Bu halda müəyyən problemlərin olması qaçılmazdır. Ötən ildən məktəblərdə keyfiyyət monitorinqinin aparılmasına başlanılıb, tədrisin keyfiyyəti başlıca amil olub. 10 mindən artıq valideyn və şagird arasında anonim sorğu keçirilib. Təhlil nəticəsində müəyyən olunub ki, məktəblərdə şagirdlərin davranış qaydaları təkmilləşdirilməlidir. Qaydalar yeni şərtlər və reallıqlara uyğunlaşdırılmalıdır. Yeni tədris ilinə qədər məktəblərdə şagird davranış qaydalarını tənzimləyən yeni nümunəvi qaydalar hazırlanacaq. Bu

İndi də qaydalar var, kimdir ona əməl edən?

Yeni hazırlanan davranış qaydaları məktəbdəki hadisələrin 30 faiz qarşısını alacaq

barədə ictimaiyyətə əlavə məlumatlar veriləcək. Yeni qaydalarla məktəblərdə davranış məsələlərini idarə etmək mümkün olacaq".

Tətbiiq olunması nəzərdə tutulan yeni davranış qaydaları ilə bağlı "Şərq"ə açıqlama verən təhsil üzrə ekspert Elçin Əfəndinin sözlərinə görə, əsas mahiyyət son zamanlar yayılan görüntüləri yayılan bu və digər xoşagəlməz halların qarşısını almaqdan ibarətdir.

"Ümumtəhsil məktəblərində nəzarət mexanizmi tətbiiq edilir. Burada müəyyən qaydalar və qadağalar müəyyən olunub. Ancaq hələ ki, bu barədə ictimaiyyətə açıqlama verilməyib. Hansı meyarların olduğu barədə məlumat yoxdur.

Biz bu qaydaları 2022-2023 tədris ilinin başlanğıcından yox, indidən tətbiq etsəydik, daha məqsədə uyğun olardı. Çünki, hələ tədris ilin başa çatmağına 5 ay qalıb. Bu müddət ərzində xoşagəlməz hallar yenə baş verəcək. Ancaq ziyanın yarısından da dönmək yeyirdir. Ən azından sentyabrda tətbiiq olunmağa başlayacaq.

Yeni tənzimləmələrlə problemləri tam şəkildə aradan qaldırmaq mümkün olmayacaq. Çünki indi də müəyyən qaydalar var və bir çox müəllim və şagirdlər onlara əməl etmirlər.

Ancaq müəyyən qədər azalda bilərik. Həmin qaydalar bu hadisələrin 30-40 faiz qarşısını alacaq. Bu qaydaların işləməsinə düzgün nəzarət olunarsa, faizi daha da artırmaq olar".

Sənən İsmayıl

Ürək narahatlıqları bir günün içində yaranmır

İllərin problemi ürəyin tac damarlarında yığılıb qalır və son anda özünü büruzə verir

Ürək xəstəlikləri bütün dünyada əsas ölüm səbəblərindən biridir. Statistikaya görə, hər il 17 milyon insan infarktdan həyatını itirir. Son 25 ildə ürək xəstəliklərinin ölüm halları artmaqdadır. Hətta bir çox insan özü də bilmədən infarkt keçirir.

Tibb və fəlsəfə elmləri doktoru, həkim Şəmisiyyə Namazlı infarktin baş vermə səbəblərindən "Şərq"ə danışib. O bildirib ki, hazırda ölkəmizdə xəstəliklərin statistikasında ürək-damar xəstəlikləri ön cərgədə yer alıb:

"Bu xəstəliklərin kəskinləşməsinə səbəb olan əsas faktorlar siqaret, alkoqollu içkilər və stressdir. İnsanlar ildə azı bir dəfə müayinədən keçməlidir. İpşid mübadiləsini hər il yoxlayıb onda yaranan kiçik problemlərə qarşı tədbir görməsək, o zaman bu mübadilə pozulur. Nəticədə sonradan ürək-damar tıxanılığının qarşısını almaq mümkün olmaz".

Həkim əvvəlki illərlə müqayisədə indi ürək-damar sistemi xəstəliklərinin daha da cavanlaşdığını vurğulayıb:

"Burda xüsusilə də qida faktorları çox böyük rol oynayır. Qidalanmada yeməklərin bişirildiyi yağlar nəzərə alınmalıdır. Onların tərkiblərindəki triqliseridlərin çox olması birbaşa damar tıxanılığını yaradır. Xüsusilə dondurmaların tərkibində külli miqdarda triqliseridlər var. Buna önəm vermədən uşaq vaxtlarından çoxlu dondurma yeyən uşaqlar gənc yaşların-

Şəmsiyyə Namazlı: "İnfarktdan yan keçmək istəyən şəxslər qidalanmaya, fiziki aktivliyə diqqət yetirməli, eləcə də zərərli verişlərdən uzaq durmağa çalışmalıdır"

da ürək-damar problemi yaşayır".

Ş.Namazlı ürək xəstəliklərinin əsas səbəblərindən biri kimi fiziki aktivliyin aşağı olmasını göstərib:

"Günümüzdə hər kəs bacardıqca nəqliyyatdan istifadə edir. Günün müəyyən hissəsində piyada gəzənlər olduqca azdır. Gün ərzində mütləq şəkildə yürüyüş etmək lazımdır ki, qəbul etdiyimiz enerji

sərf olunsun. Daha az hərəkətli həyat tərzini keçirən həkim, müəllim, yazıçılar və s.-də infarkt riski daha böyük olur. Bir gündə bəzi təxminən 2500 kalori enerji kəfiyyət edir. Amma hesablasaq görərik ki, bu kəloridən daha artığını qəbul edirik. Həmin kəloridləri də sərf etmədiyimiz üçün onlar yavaş-yavaş qlikagen ehtiyatı şəklində toplanır və damarlara çökməkdə davam edir. Bir vaxtdan sonra ayılıb görürük ki, ürəyin qidalanmasında zəiflik yaranıb. Piyada gəzəndə tənəffüs, ürək-damar sancıları var".

Həkimin sözlərinə görə, ürəkdə narahatlıqlar bir günün içində yaranmır. İllərin problemi ürəyin tac damarlarında yığılıb qalır və son anda özünü büruzə verir:

"Son tədqiqatlara görə çəkilən bir ədəd siqaretdən sonra insanın bədənində olan kapilyarlar, venalar, arteriyalar hər biri iyrimi deqicə spazma şəklində qalır. Təsəvvür edin elə insan var ki, gündə bir qutu siqaret çəkir. Bir qutunun da içində haradasa iyrimi beş ədəd siqaret olur. Bəzi insanların, xüsusilə xroniki xəstəliyi olan şəxslərin faciəsi elə burdan başlayır".

Ş.Namazlının qənaətinə, ürək-damar xəstəliklərindən, infarktdan yan keçmək istəyən şəxslər qidalanmaya, fiziki aktivliyə diqqət yetirməli, eləcə də zərərli verişlərdən uzaq durmağa çalışmalıdır.

Günəş Mərd

"Səsini eşidəndə bildim ki, Hüseyn Dəryadır"

Naməlum şəxs reperin ölüm anından danışib

Anonim şəxs mərhum reper Hüseyn Dəryanın həyatını itirdiyi qəzadan danışib.

"Şərq"in məlumatına görə, kimliyini gizli saxlayıb "O Üz" verilişinə danışan şəxs həmin qəzanın şahidi olub:

"Martin 14-ü axşam vaxtı idi, Mərdəkan yolu ilə işdən gəlirdim. 20-30 metr qabaqda avtomobil qəzasının baş verdiyini gördüm. Səhv etməmişə, boz rəngli kiçik avtomobil yük maşınıyla toqquşmuşdu. Məsələnin nə olduğunu öyrənmək üçün ora yaxınlaşdım. Yük maşınının sürücüsünə heç nə olmamışdı.

Onunla köməkləşib avtomobildəki sürücünü çıxartmaq istədik. Siması tanış gəlirdi, kimliyini belli edə bilmədim. Səsini eşidəndə bildim ki, Hüseyn Dəryadır.

H.Dəryanın özünəməxsus səsini eşidən həminin içindən seçmək mümkün idi. Bir söz deyirdi, "mən ölmək istəyirəm". Onu maşından çıxardıq, təcili yardımla xəstəxanaya apardılar. Sonrasından məlumatsız idim. Həmin günün sabahı xəbərlərdə H.Dəryanın rəhmətə getdiyini söylədilər. Çox pis oldum, cavan idi, heyif ondan, Allah rəhmət etsin".

Aygün Tahir

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu

KURSLAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların

təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

-KOSMETOLOGİYA və VİZAJ (3 AY)

-KİŞİ və QADIN BƏRBƏRİ (1-3 ay)

-Dizayn (3-6ay)

-Masaj (3 ay)

-Biçmə - Tikiş (3 ay)

-Məktəb Psixologiyası (12 ay)

Tel: (012) 489-08-84

Mob: (070) 241-28-67

www.az-baku.com

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, Nailə Cabarova, İlahe İbrahimova, Fəzilə Məmmədova

Qəzet "Şərq"in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələrin və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisenzia: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC 1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIIIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VOEN 1300414651 İndeks: 0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 353

Tünzalə aşiq olub "İkinci baharımı yaşayıram"

"Hər bir insanın nəyə ehtiyacı varsa, mənim də ona ehtiyacım var. Sevgiyə də ehtiyacım var. Qadın bir çiçəkdir, ağacdır. Onun hər zaman bəslənməyə ehtiyacı var".

Axşam.az xəbər verir ki, bu sözləri Xalq artisti Tünzalə Ağayeva "Günün sedası" proqramında deyib. Müğənni sevgi yaşadığını etiraf edib.

"Bəhram Bağırzadə mənə deyir ki, sənə nə olub, aşiq olmusan? Deyirəm, hə..." deyə, Tünzalə bildirib.

Müğənni "Tünzalə Ağayevanın sevdidi insan kimdir? İkinci baharınızı yaşayırsınız" sualına belə cavab verib:

"Mənim bunu söyləməməyə böyük haqqım var. Mənə görə desəm, heç nə dəyişməyəcək. Adını çəkməyəcəm. Həminin həyatında normal dəyərlərdir. İnsan öz ailə məqamlarını, münasibətini açıb göstərməyi və ya göstərməməyi özü seçir. Mənə belə rahatdı, istəməmişəm ailə mövzuları üzərində piarım getsin. "O, filankəsdir, adı, yaşı budur" deməmişəm. 20 ildir demədim, deməyəcəm də... Şəxsi həyatımda xoşbəxtəm. İkinci baharımı yaşayıram".

10 il ölmüş qadınla qonşuluqda yaşadılar

Rusiyanın Moskva şəhərində evlərdən birinin sakinləri 10 il ölmüş şəxslə qonşuluqda yaşayıblar.

Oxu.az xəbər verir ki, mumiya kommunal qəza nəticəsində aşkar edilib. Sakinlər mənzil-

lərini su basması, yuxarıdan gələn qonşuların qapını açmaması ilə bağlı şikayətlə kommunal xidmətlərə müraciət ediblər. Kommunal işçilər polis çağırıblar və qapını açıblar. Məlum olub ki, istilik akkumulyatorunun qaldırıcısı yaşıyış evində aşib. Otaqda çarpayıda yaşlı qadının cəsədi olub. Bu, 1956-cı il təvəllüdlü mənzilin xanımı olub. Yaxınlıqda, stulda 2012-ci ildən bir paket meyvə şirəsi olub- təxminən eyni vaxtda, 10 il əvvəl qadın ölüb. Qonşuların dediyinə görə, onlar xoşagəlməz qoxu hiss etməyiblər və təqaüdcünün yoxluğunun fərqi olmadığını bilməyiblər.

Qar fermerlərin işini çətinləşdirib

Onlar mal-qaralarını qarla əhatə olunmuş çığırda gəzdirir

Türkiyənin Muğla vilayətinə yağan güclü qar fermerlərin işini çətinləşdirib.

Oxu.az xəbər verir ki, Ovacık kəndində fermerlər inək və qoyunlarını iki metrlik qar kütləsi ilə əhatə olunmuş çığırın vasitəsilə gəzdirə bilir.

Yerli sakinlər bildiriblər ki, son beş ildə yaşadıkları ərazidə quraqlıq olub, ona görə də sakinlər qarın yağmasını "bolluq" kimi dəyərləndirib.

Məşhur cütlük barışdı

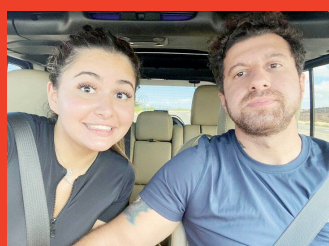

Türkiyəli aktrisa Demet Özdemirle müğənni Oğuzhan Koç barışdı.

Axşam.az türk mediasına istinadən xəbər verir ki, cütlük münasibətlərinə ikinci dəfə şans vermək qərarına gəliblər. İddiaların yaranmasına səbəb ikilinin "kəder olmadan sevinc olmaz" şərhli yazılan paylaşımı bəyənləri olub.

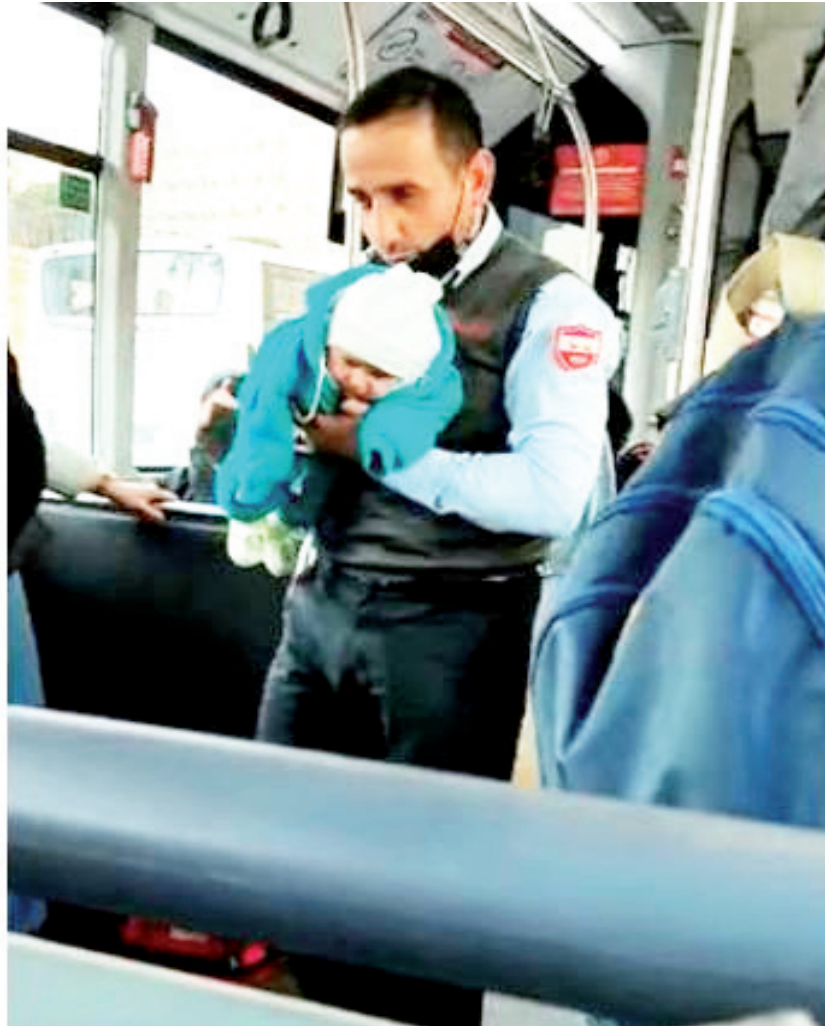
Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl Demetlə Oğuzhanın qışqanclıq səbəbindən ayrıldığı bildirilib. Cütlüyün ortaq dostlarından olan müğənni Ebru Gündəşin "O ses Türkiye" yarışmasının efirində "vasitəçi olub sizi barışdıraraq" deyərək təklifləndirən sonra onları bir araya gətirdiyi deyilir. Barışan ikili hələlik bunu gizli saxlayır.

Blogger keçmiş prezidentin nəvəsini boşadı

"Xaç gündəliyi"nin müəllifi kimi tanınan rusiyalı blogger Amiran Sərdarov 2016-cı ildə vəfat edən Özbəkistanın keçmiş prezidenti İslam Kərimovun nəvəsi Məryəm Tillyayevadan ayrıldığını açıqlayıb.

Milli.Az xəbər verir ki, məşhurun paylaşımı İnstagramda yayılıb. "Maşa ilə mən ayrılıq. Təəssüf ki, bu oldu. Həyatımda olduğunuz üçün sizə təşəkkür etmək istəyirəm. Siz çox parlaq, ağıllı və enerjilisiniz. Sizə əla qalmağınızı arzulayıram!", - Sərdarov yazıb. O, həmçinin keçmiş həyat yoldaşının heç vaxt kədərilməməsini və hər şeyin ən yaxşısının qabaqda olduğuna əmin olmağa çağırıb. "Hər şey üçün təşəkkür edəirəm" deyərək fikrini tamamlayıb.

Həminin rəğbətini qazandı

Bakıda avtobus sürücüsü ağlayan körpəni qucağına alıb kiritdi

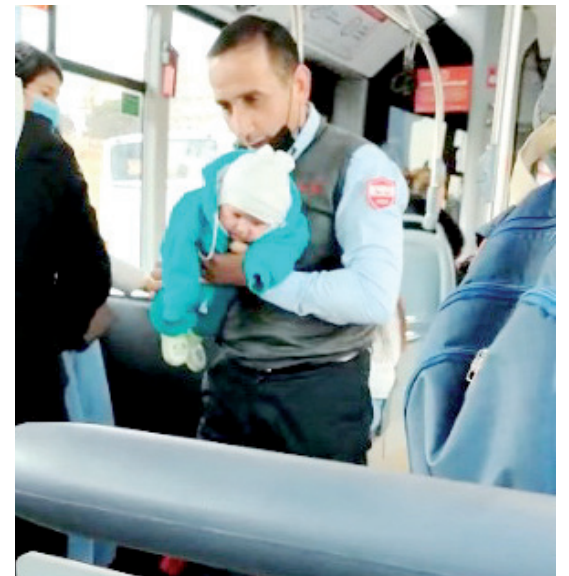
Avtobus sürücülərinin kobud davranışlarından şikayət edirik. KİV-də yayılan bir məlumat isə mehriban, qayğıkeş sürücülərin də olduğunu göstərir. Məlumat "BakuBus" MMC-nin müvəqqəti istismarında olan 13 nömrəli marşrut xətti üzrə avtobusun müşahidə kamerasının qeydə aldığı görüntülər əsasında.

Görüntüləri şərh edən Bakı Nəqliyyat Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Mais Ağayev bildirib ki, avtobus dayanacaqda olan vaxt sürücü Oqtay Novruzov körpənin dayanmadan ağladığını görüb. Sürücü valideynə yaxınlaşıb, valideyn icazə verdikdən sonra körpəni sakitləşdirmək üçün qucağına alıb. "Yolda nəqliyyat vasitələrinin hərəkətində sıxlığın olduğunu nəzərə alaraq, sürücü qısa müddət ərzində körpəni

sakitləşdirərək valideynlərinə verib. Yayılan videoda da görünür ki, sürücü körpəni qucağına tutaraq avtobus salonunda o baş-bu başa gedib-gəlir, körpəni sakitləşdirməyə çalışır və buna nail olur. Körpəyə həssas yanaşması sürücünün 6 övladının olmasından irəli gəlir. "Müntəzəm marşrut xətti üzrə avtobus sürücüsünün təlimatına aid bir hal olmadığına baxmayaraq, sürücünün xidməti vəzifəsini yerinə yetirərək göstərdiyi nümunəvi hərəkət təqdirəlayiqdir", - deyərək M.Ağayev bildirib.

Demək olar ki, bu sürücü indiyədək qeyri-etik davranışlar nümayiş etdirməyib, kobud ifadələr işlədən sürücüləri əfvə saldı. Bütün sürücülər belə olsa, nə vardı ki!

Mələhat

Yaponiyalı alimlər 100 faiz dəqiqliklə hesablayıblar

"Omikron" ştamına yoluxmaq üçün 50 santimetr məsafə kifayətdir

Yaponiya Dövlət Təbii Elmlər İnstitutunun (RIKEN) alimləri dünyanın ən sürətli "Fuqaku" superkompüterini vasitəsilə insanların koronavirusun "omikron" ştamına yoluxması üçün lazım olan şəraiti 100 faiz dəqiqliklə hesablayıblar.

Azərtac xəbər verir ki, bu barədə "Yomiuri Shimbun" qəzeti məlumat yayıb. Bildirilir ki, əldə edilən nəticəyə görə ştamın daşıyıcısı olan şəxsin maska geyməməsi və sağlam insanla 50 santimetrdən yaxın məsafədə ünsiyyətdə olması "omikron"un tam yoluxması üçün kifayətdir.

Qeyd edilir ki, ştamın daşıyıcısı olan şəxs maska taxdıqda onun müsahibini yoluxdurması ehtimalı söhbət bir saata yaxın davam etsə belə 10 faizə qədər düşür.

Alimlər, həmçinin bildiriblər ki, virusa yoluxmuş şəxs maska taxmırsa, bir metr məsafədə olsa belə 15 dəqiqədən sonra xəstəliyi həmsöhbətinə ötürmüş olur. Yox, əgər həmin şəxs maska taxmırsa, bu zaman yoluxma ehtimalı sıfıra bərabərdir.

Mask rəqəmi açıqlayıb insanları Marsa köçürmək 1 trilyon dollara başa gələ bilər

Hazırkı şərtlər altında Marsa insan göndərilməsi 1 trilyon dollara başa gələ bilər.

Oxu.az xəbər verir ki, bu barədə "SpaceX"-in baş direktoru İlon Mask bildirib.

"Biz Marsı koloniyalaşdırma bilmərik, çünki bu, hələlik çox bahadır. Bu gün Marsa insan göndərmək hazırda 1 trilyon dollara (1,7 milyard manat) başa gələcək. Fakt budur ki, təkəre raket bəslətmir, insanlara tibbi avadanlıq, rabitə vasitələri lazımdır", - deyərək milyarder izah edib.

Mask həmçinin yeraltı hidroponik fermalardan istifadə edərək özünü təmin edən koloniyaya şəhərləri qurmaq istədiyini açıqlayıb. Milyardların sözlərinə görə, onlar günəş enerjisi ilə işləyəcəklər.

"Bu yolla şirkət məhsul yetişdirmək və insanları arzaqla təmin etmək üçün bütün şəraiti təmin edə biləcək", - deyərək o, bildirib.

Qeyd edək ki, "SpaceX"-in baş direktoru 5-10 il ərzində Marsa insan yollamağı planlaşdırır. Hazırda şirkət müstəmləkəçilərin və yüklərin başqa planete daşınması xərclərini azaltmağın yollarını axtarır.

Kamerada əks olundu!

Özünü 4-çü mərtəbədən atan xanımı bir nəfər xilas etməyə çalışıb

İstanbulda 4-çü mərtəbədən düşərək həyatını itirən televiziya proqramlarıyla məşhurlaşan 29 yaşlı Kübra Ecenin faciə anının görüntüləri ortaya çıxıb. Görüntülərdə, gənc qızın qaçaraq balkona gəldiyi və bir anda özünü boşluğa buraxdığı görünür.

"Şərq" türk mediasına istinadən xəbər verir ki, 29 yanvar axşamı rəfiqəsinin ad günü üçün Esenyurtdakı kafedə yoldaşlarıyla bir araya gələn Ecce, gecenin irəliləyən saatlarında yoldaşlarıyla

Beylikdüzündəki evinə dönüb. Ecce, gecə saatlarında vaxtla ayrıldığı keçmiş sevgilisi Mehmet Əmrə Ş.ın evinə keçib. Bir müddət evdə söhbətdən sonra xanım özünü 4-çü mərtəbədən ataraq həyatını itirib.

Ortaya çıxan görüntülərdə gənc qızın bir anda qaçaraq balkona gəldiyi və özünü aşağı atdığı görünür. Kamerada onun arxasından bir adamın qaçaraq tutmağa çalışdığı da əks olunub.

Turan

Mark Zukerberq bir günə 29 mlrd. dollar itirib

"Facebook"-un ("Meta Platforms"-un törəmə şirkəti) qurucusu Mark Zukerberqin sərvəti ötən gün 29 mlrd. ABŞ dolları məbləğində azalıb.

"APA-Economics" xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, "Meta Platforms"-un səhmlərinin 26% ucuzlaşması (ABŞ şirkətləri tarixində bazar dəyərinin ən böyük günlük azalması) şirkətin bazar kapitalizasiyasını 200 mlrd. dollar azaldıb və Mark Zukerberqin sərvətindən 29 mlrd. silib. "Forbes"-a görə, hazırda M. Zukerberqin sərvəti 84,9 mlrd. dollara bərabərdir.

"Amazon" korporasiyasının rəhbəri Ceff Bezos isə əksinə, "Amazon"-un ötən ilin IV rübündə xalis mənfəətinin iki dəfə artaraq 14,3 mlrd. dollara çatması fonunda sərvətini ötən il 57% artırıb və 177 mlrd. dollara çatdırıb. Hazırda Bezosun sərvəti bir qədər azalaraq 164,8 mlrd. dollara enib.

